

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 13) Устава Републике Србије, по коме Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, режим и безбедност у свим видовима саобраћаја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА И ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ОСТВАРУЈУ

Основни разлози за доношење Закона о изменама и допунама Закона о истраживању несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају (у даљем тексту: Закон) у делу који се односи на ваздушни саобраћај јесу даље усклађивање са стандардима и препорученом праксом садржаном у анексима Конвенције о међународном цивилном ваздухопловству (Чикашка конвенција), као и правним тековинама Европске уније (.

Истовремено, у области железничког саобраћаја врши се усклађивање са Директивом 2016/798 Европског Парламента и Савета о безбедности у железничком саобраћају од 26. маја 2016. године. (предметним изменама закона је предвиђено да Центар одлучује, без одлагања, а најкасније 2 месеца након пријема пријаве о несрећи или незгоди, да ли ће покренути истрагу, проширен је круг лица која Центру морају да омогуће приступ свим релевантним документима и подацима и на лице задужено за одржавање, прецизирано је поступање Центра у случајевима у којима истрага укључује возила која је одобрила Европска агенције за железнице (ERA) или железничка предузећа која су сертификована од стране Европске агенције за железнице (ERA), дат је правни основ да министар ближе пропише садржину коначног извештаја о истрагама несрећа и незгода у железничком саобраћају...)

Разлози за доношење Закона првенствено су да се унапреди ниво безбедности у транспортном систему Србије кроз спровођење поуздане, непристрасне, транспарентне и ефикасне организације за истраживање несрећа и истражног поступка, у складу са законодавством ЕУ и међународним конвенцијама. Циљ је, превасходно, да се обезбеди поуздана и независна истрага у случају несрећа у саобраћају, као и испуњавање обавеза Републике Србије у вези са усаглашавањем националног законодавства са тековинама Европске уније.

Доношењем овог закона, такође се прецизирају, исправљају и осавремењују многе одредбе, чиме ће се отклонити уочени проблеми у вези са њиховом применом у пракси и истовремено се омогућава да се попуне идентификоване правне празнине.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА ЗАКОНА

Чланом 1. Нацрта закона врши се измена члана 3. Закона о истраживању несрећа који садржи значење појмова. Овим се врши даље усклађивање са анексима Чикашке конвенције и Директивом 798/2016/ЕС и допуњује се новим дефиницијама.

Чланом 2. врши се техничка измена члана 5. Закона.

Чланом 3. Нацрта закона врши се допуна члана 13. Закона којим се прецизира да се поред главног истражитеља, помоћника главног истражитеља, других лица која учествују у истрази додају и остали запослени у Центру који су дужни да током обављања послова поступају у складу са законима којима се уређује безбедност и здравље на раду.

Чланом 4. Нацрта закона врши се измена члана 16. Закона. којим се омогућује усклађивање са анексом 1 Уредбе 1139/2018 а које се односе на обавезу истраживања у ваздушном саобраћају.

Чланом 5. Нацрта закона врши се измена члана 17. којом се уводи ново решење да Центар може поред дела да пренесе и цео истражни поступак на надлежне органе других држава, да прихвати део или цео истражни поступак који је покренуо надлежни орган друге државе, као и да може да именује једног или више саветника који ће помагати овлашћеном представнику у току истраге, чиме се унапређује сарадња са међународним организацијама приликом евентуално заједничког спровођење истраге. Уједно се врши усклађивање са Аманданом 17 на Анекс 13 Чикашке конвенције.

Чланом 6. Нацрта закона врши се измена у члану 20. Закона којом се прецизира начин спровођења истражног поступка.

Чланом 7. Нацрта закона врши се измена члана 21. Закона чиме се омогућава усклађивање са Аманданом 17 на Анекс 13 Чикашке конвенције.

Чланом 8. Нацрта закона врши се измена члана 22. Закона чиме се уводи решење да се уместо досадашњег термина „завршни извештај“ уводи термин „коначни извештај“ ради усклађивања са Анексом 13 Чикашке конвенције.

Чланом 9. Нацрта закона врши се измена члана 23. Закона чиме се врши техничка измена, с обзиром на измену извршену у члану 7. овог Нацрта.

Чланом 10. Нацрта закона врши се измена члана 25. Закона чиме се уводи решење да се уместо досадашњег термина „завршни извештај“ уводи термин „коначни извештај“ ради усклађивања са Анексом 13 Чикашке конвенције.

Чланом 11. Нацрта закона врши се измена члана 26. Закона чиме се врши термилошка измена којом се досадашња решења „нацрти претходних или завршних извештаја или привремених саопштења“ мењају у „нацрте извештаја или саопштења о току истраге“. Такође се овом изменом врши усклађивање са Анексом 13 Чикашке конвенције.

Чланом 12. Нацрта закона врши се измена члана 27. којом се постојећи термин „извештај о истрази“ замењује термином „коначни извештај“.

Чланом 13. врши се измена члана 28. Закона тако што се уводи решење да Центар може у било којој фази истраге удеса или озбиљне незгоде да изда безбедносне препоруке са мерама за које сматра да их је неопходно што пре предузети ради побољшања безбедности у ваздушном саобраћају. Ова измена може битно допринети повећању безбедности ваздушног саобраћаја, јер се неће чекати на спровођење истраге, већ ће се деловати и ранијим фазама истраге. Такође сходно решењу у Анексу 13 Чикашке конвенције, омогућава се да Центар може да изда безбедносну препоруку у координацији

са истражним органима државе која води истрагу, ако је Република Србија учесница у истражном поступку што до сада није постојало као важеће решење.

Чланом 14. врши се измена члана 29. Закона која је истоветна измени члана 27. важећег Закона.

Чланом 15. врши се измена члана 30. Закона којом је прецизиран рок након пријаве о несрећи и незгоди у којем Центар мора одлучити да ли ће покренути истрагу, и додат део да министар правилником прописује и образац пријаве несрећа и незгода у железничком саобраћају. Преложена измена је у складу са чланом 22.3 Directive 2016/798/ EC.

Чланом 16. врши се измена члана 31. Закона, тако што је проширен круг лица која су дужна до омогуће Центру приступ свим релевантним документима и подацима. Преложена измена је у складу са чланом 21.2 Directive 2016/798/ EC.

Чланом 17. додати су нови чланови 31а и 32б којима се регулише обавеза поверљивости и Заштита информација као и Заштита и чување доказа до којих Центар долази у обављању своје делатности.

Чланом 18. мења се члан 32. Закона и измена је извршена у циљу прецизирања истражног поступка у железничком саобраћају. Преложене измене су у складу са чланом 21.3 Directive 2016/798/ EC и чланом 23.3 Directive 2016/798/ EC.

Чланом 19. врши се измена члана 33. Закона којом се прецизирају одредбе у вези са извештајима Центра о истрагама несрећа и незгода у железничком саобраћају – предвиђено је поступање Центра у ситуацији у којој коначни извештај не може да буде објављен у року од 12 месеци, прецизирано је коме се достављају извештаји и начин на који се морају чувати. Преложене измене су у складу са чланом 24.2 Directive 2016/798/ EC и чланом 22.7 Directive 2016/798/ EC.

Чланом 20. врши се измена члана 34. Закона којом се прецизира начин на који Центар доставља информације министарству и Европској агенцији за железнице (ERA).

Чланом 21. мења се члан 35. Закона којим је предвиђено слање безбедносних препорука од стране Центра и Европској агенцији за железнице и измењен је рок у којем лица којима су упућене безбедносне препоруке морају да доставе извештај Центру о мерама које су предузете. Преложена измена је у складу са чланом 26.2 Directive 2016/798/ EC.

Чланом 22. додаје се нови став 3. у члану 42. којим се прецизира истражни поступак у водном саобраћају.

Чланом 23. врши се измена члана 51. Закона којом су проширене казнене одредбе у циљу повећања безбедности, лакшег и ефикаснијег поступања Центра и бржег откривања стварног узрока несреће или незгоде.

Чланом 24. врши се измена члана 52. Закона којом се прецизира да се за прекршај кажњава физичко лице у односу на постојеће решење којим се за прекршај кажњава одговорно лице – заповедник брода или лице које га замењује, други чланови посаде и друга физичка лица.

Чланом 25. Нацрта закона одређује се рок за доношење, односно усклађивање прописа за извршење овог закона.

Чланом 26. Нацрта закона предвиђа се да закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Значење појмова

Члан 3.

Поједини појмови употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *безбедносна препорука* је предлог Центра за истраживање несрећа на основу информација добијених у истрази, у сврху спречавања удеса и озбиљних незгода у ваздушном саобраћају, озбиљних несрећа у железничком саобраћају, врло озбиљних поморских несрећа, озбиљних поморских несрећа, поморских несрећа, поморских незгода, озбиљних пловидбених незгода и пловидбених незгода у водном саобраћају;

2) *брод* је брод унутрашње пловидбе и поморски брод;

3) *ваздухоплов* је свака направа која се одржава у атмосфери услед реакције ваздуха, осим реакције ваздуха који се одбија од површине земље;

4) *велика штета у железничком саобраћају* је штета коју Центар за истраживање несрећа, по приступу месту несреће, процени у износу од најмање два милиона евра;

5) *врло озбиљна поморска несрећа* је поморска несрећа која за последицу има потпуни губитак брода, смрт или озбиљно загађење морске средине настало у вези са радом брода;

6) *главни истражитељ* је лице коме је, на основу његове стручности поверена организација, спровођење, контрола и руковођење безбедносног истраживања удеса и озбиљних незгода у ваздушном саобраћају, озбиљних несрећа у железничком саобраћају, врло озбиљних поморских несрећа, озбиљних поморских несрећа, поморских несрећа, поморских незгода, озбиљних пловидбених незгода и пловидбених незгода у водном саобраћају;

7) *држава регистрације* је држава у чији регистар је уписан ваздухоплов или железничко возило или брод;

7А) ЗНАТНА ШТЕТА У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ ЈЕ ШТЕТА НА ЖЕЛЕЗНИЧКИМ ВОЗИЛИМА, ИНФРАСТРУКТУРИ ИЛИ ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ У ИЗНОСУ ОД НАЈМАЊЕ 150.000 ЕВРА У ДИНАРСКОЈ ПРОТИВВРЕДНОСТИ.;

8) *истрага* означава поступак који обухвата прикупљање и анализу података, извођење закључака, укључујући и утврђивање узрока и у зависности од случаја, давање безбедносних препорука у циљу превенције удеса и озбиљних незгода у ваздушном саобраћају, озбиљних несрећа у железничком саобраћају, врло озбиљних поморских несрећа, озбиљних поморских несрећа, поморских несрећа, поморских незгода, озбиљних пловидбених незгода и пловидбених незгода у водном саобраћају;

9) *међународни стандарди и препоручена пракса (International Standard and Recommended Practices)* су међународни стандарди и препоручена пракса у вези с

истраживањем удеса и озбиљних незгода у ваздушном саобраћају, који су усвојени у складу са чланом 37. Чикашке конвенције;

10) *незгода у железничком саобраћају* је догађај који је повезан са саобраћајем возова или маневарског састава и негативно утиче на безбедност саобраћаја;

11) *несрећа у железничком саобраћају* је нежељен или непланиран изненадан догађај или специфичан низ таквих догађаја који има штетне последице (судари, исклизнућа, несреће на путном прелазу у истом нивоу, несреће са учешћем лица изазване железничким возилима у покрету, пожари и сл.);

12) *овлашћени представник у ваздушном и водном саобраћају* је лице које држава одреди на основу његових квалификација за учешће у безбедносном истраживању које врши друга држава. Овлашћени представник кога одреди друга држава треба да буде из надлежног органа за истраживање несрећа;

13) *озбиљна незгода* у ваздушном саобраћају је догађај који обухвата околности које указују да је постојала велика вероватноћа да дође до удеса, а повезан је са коришћењем ваздухоплова, који се, у случају ваздухоплова са посадом, догодио од тренутка када се неко лице укрца у ваздухоплов са намером да обави лет до тренутка када се сва лица искрцају из ваздухоплова или, у случају ваздухоплова без посаде, који се догодио од тренутка када је ваздухоплов спреман за покрет у циљу лета до тренутка када се ваздухоплов потпуно заустави на крају лета и када се угаси основна погонска група;

14) *озбиљна несрећа у железничком саобраћају* је судар или исклизнуће воза који има за последицу смрт најмање једног лица или тешке повреде пет или више лица или наносење велике штете железничким возилима, железничкој инфраструктури или животној средини, као и друга слична несрећа која има очигледан утицај на безбедност на железници или на управљање безбедношћу;

15) *озбиљна поморска несрећа* је поморска несрећа која укључује пожар, експлозију, судар, насукавање, удар, оштећење од невремена, оштећење ледом, напукнуће трупа или претпостављени недостатак на трупу и др. што има за последицу немогућност рада главних погонских уређаја, веће оштећење надвођа, озбиљно оштећење структуре (као што је пробијање подводног дела трупа) што чини брод неспособним за пловидбу, загађење морске средине у којој је дошло до изливања више од 50 t нафте и нафтних деривата и других опасних материја или квар, односно оштећење које захтева тегљење или помоћ са обале;

16) *озбиљна пловидбена незгода на унутрашњим водама* (у даљем тексту: *озбиљна пловидбена незгода*) је ванредни догађај на унутрашњим водама настао у пловидби или искоришћавању брода, водног пута или објеката на њему који за последицу има потпуни губитак брода, смрт или тешке телесне повреде или озбиљну штету нанету животној средини у којој је дошло до изливања више од 50 t нафте и нафтних деривата и других опасних материја;

17) *остале несреће у железничком саобраћају* су несреће које по последицама нису озбиљне несреће;

18) *пловидбена незгода на унутрашњим водама* (у даљем тексту: пловидбена незгода) је ванредни догађај на унутрашњим водама настао у пловидби или искоришћавању брода унутрашње пловидбе, водног пута или објеката на њему при којем је дошло до људских жртава или телесних повреда, материјалне штете или загађења животне средине;

19) *поморска несрећа* је догађај или низ догађаја који су настали као непосредна последица управљања бродом или рада брода при чему је настала било која од следећих последица:

- смрт или тежа телесна повреда лица,
- нестанак лица са брода,
- губитак, претпостављени губитак или напуштање брода,
- већа штета на броду,
- насукање или онеспособљавање брода или учешће брода у судару,
- већа штета настала на објектима поморске инфраструктуре која може озбиљно да угрози безбедност брода, другог брода или појединца,
- већа штета морској средини изазвана оштећењем брода или бродова;

20) *поморска незгода* је догађај или низ догађаја који се разликују од поморске несреће који су настали као непосредна последица рада брода који је у опасности или који могу да угрозе безбедност брода, лица на броду или морску средину;

21) *смртна повреда* је повреда која је нанета неком лицу у удесу у ваздушном саобраћају, озбиљној несрећи у железничком саобраћају, врло озбиљној поморској несрећи, поморској несрећи, озбиљној пловидбеној незгоди и пловидбеној незгоди у водном саобраћају, која има за последицу смрт тог лица у року од 30 дана од повреда нанетих током удеса у ваздушном саобраћају, озбиљне несреће у железничком саобраћају, врло озбиљне поморске несреће, поморске несреће, врло озбиљне пловидбене незгоде и пловидбене незгоде у водном саобраћају;

22) *сродници* су чланови уже породице и/или даљи сродници и/или друга лица блиска жртви удеса у ваздушном саобраћају, озбиљне несреће у железничком саобраћају, врло озбиљне поморске несреће, поморске несреће, озбиљне пловидбене незгоде и пловидбене незгоде у водном саобраћају, у складу са прописима државе чији је жртва држављанин;

22А) ТЕШКО ПОВРЕЂЕНО ЛИЦЕ У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ ЈЕ СВАКО ПОВРЕЂЕНО ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ХОСПИТАЛИЗОВАНО ДУЖЕ ОД 24 САТА ЗБОГ ПОСЛЕДИЦА НЕСРЕЋЕ, ИСКЉУЧУЈУЋИ СВАКИ ПОКУШАЈ САМОУБИСТВА.

23) *удес у ваздушном саобраћају* је догађај у вези са коришћењем ваздухоплова, када је у питању ваздухоплов са посадом, који се догодио од тренутка када се неко лице укрца у ваздухоплов са намером да обави лет до тренутка када се сва лица искрцају из ваздухоплова или, у случају ваздухоплова без посаде, који се догодио од тренутка када је ваздухоплов спреман за покрет у циљу лета до тренутка када се ваздухоплов потпуно заустави на крају лета и када се угаси основна погонска група, при чему је настала било која од следећих последица:

– смрт или тешка телесна повреда лица услед боравка у ваздухоплову, директног контакта са било којим делом ваздухоплова, укључујући и делове који су се одвојили од ваздухоплова, или услед директне изложености издувном млазу млазног мотора, изузев када су смрт и тешка телесна повреда наступили као последица природних узрока, самоповређивања, или су их проузроковала друга лица или када су смрт и тешка телесна повреда задесиле следе путнике који су се скривали изван делова који су доступни путницима и посади,

– оштећење ваздухоплова, отказ његове структуре који негативно делује на јачину структуре или карактеристике лета ваздухоплова или захтева већу поправку или замену оштећене компоненте, изузев отказа или оштећења мотора, када је оштећење ограничено на један мотор (укључујући његове капотаже или агрегате) или, изузев оштећења елиса, крајева крила, антена, сонди, лопатица, гума, кочница, точкова, аеродинамичне оплате, панела, врата стајног трапа, ветробрана, оплате ваздухоплова (као што су мала удубљења или мали отвори) или мањих оштећења на лопатицама главног ротора или на лопатицама репног ротора, стајног трапа и оних оштећења која су настала дејством града или ударом птица (укључујући и рупе на радарској куполи),

– ваздухоплов је нестао или му није могуће прићи;

24) *узроци* подразумевају радње, пропусте, ситуације, услове или комбинацију свих тих елемената који су довели до удеса и озбиљних незгода у ваздушном саобраћају, озбиљних несрећа у железничком саобраћају, врло озбиљних поморских несрећа, поморских несрећа, озбиљних поморских несрећа, поморских незгода, озбиљних пловидбених незгода и пловидбених незгода у водном саобраћају, при чему препознавање узрока не подразумева утврђивање кривице или управноправне, грађанскоправне или кривичноправне одговорности.

Поред појмова из става 1. овог члана, за истражни поступак у ваздушном саобраћају употребљавају се и појмови који имају следеће значење:

1) *држава корисника* је држава у којој се налази седиште корисника ваздухоплова или, ако је корисник ваздухоплова физичко лице – држава у којој се налази место сталног пребивалишта корисника ваздухоплова;

2) *држава производње* је држава која има законска овлашћења над организацијом која је одговорна за завршно склапање ваздухоплова;

3) *држава пројекта* је држава која има законска овлашћења над организацијом која је одговорна за пројекат типа ваздухоплова;

3А) **ИЗВЕШТАЈ ПОДРАЗУМЕВА ПРИВРЕМЕНИ ИЛИ КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ;**

4) *корисник ваздухоплова* је свако физичко или правно лице које користи или намерава да користи један или више ваздухоплова;

4а) *незгода ваздухоплова* је догађај повезан са коришћењем ваздухоплова који није удес, а који утиче или би могао да утиче на безбедност коришћења ваздухоплова;

5) *повезана лица* су: власник ваздухоплова; члан посаде; корисник ваздухоплова који је учествовао у удесу или озбиљној незгоди; лице које је учествовало у одржавању,

пројектовању и производњи тог ваздухоплова или је учествовало у обуци посаде тог ваздухоплова; лице које је укључено у пружање услуга контроле летења; лице које пружа информације ваздухоплову у лету или лице које пружа услуге аеродромске контроле летења; као и особље националних цивилних ваздухопловних власти;

б) *привремени извештај* је извештај којим се дају информације о подацима прикупљеним током ране фазе истраге;

ба) *саветник* је лице које држава одреди на основу његових квалификација у циљу помоћи њеног овлашћеног представника током безбедносне истраге;

7) *тешка телесна повреда* је повреда коју је у удесу и озбиљној незгоди претрпело неко лице, а која има за последицу:

– хоспитализацију дужу од 48 h, која започне у року од седам дана од дана када је нанета повреда везана за удес или озбиљну незгоду,

– прелом било које кости (изузев једноставних прелома прстију руку, ножних прстију или прелома носа),

– раздеротине које изазивају озбиљна крварења, оштећење нерава, мишића или тетива,

– повреде било ког унутрашњег органа,

– опекотине другог или трећег степена или опекотине која захватају више од 5% површине тела,

– потврђено излагање заразним супстанцама или штетним зрачењима;

8) **БЕЗБЕДНОСНА ПРЕПОРУКА ОД ГЛОБАЛНОГ ЗНАЧАЈА У ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ** ЈЕ БЕЗБЕДНОСНА ПРЕПОРУКА КОЈА СЕ ОДНОСИ НА СИСТЕМСКИ НЕДОСТАТАК КОЈИ МОЖЕ ДА ДОВЕДЕ ДО ПОНАВЉАЊА НЕЗГОДЕ СА ЗНАЧАЈНИМ ПОСЛЕДИЦАМА НА ГЛОБАЛНОМ НИВОУ И КОЈА ЗАХТЕВА БЛАГОВРЕМЕНО РЕАГОВАЊЕ У ЦИЉУ УНАПРЕЂЕЊА БЕЗБЕДНОСТИ.

Члан 5.

Центар је самосталан у раду и функционално, организационо и финансијски независан од свих органа и организација надлежних за ваздушни, железнички и водни саобраћај, као и свих правних и физичких лица чији интереси могу бити супротни задацима и овлашћењима Центра.

Стручни послови који се односе на истраживања несрећа су независни од кривичних истрага или других паралелних истрага којима се утврђује одговорност или одређује степен кривице.

Истраживање и откривање узрока несрећа нема за циљ утврђивање кривичне, привреднопреступне, прекршајне, дисциплинске, грађанскоправне или неке друге одговорности.

Центар може да спроводи истражне поступке у сарадњи са надлежним органима за истраживање несрећа других држава у складу са овим законом и потврђеним међународним уговорима.

Надлежни правосудни органи који воде истрагу и достављају надлежном Центру списе и исправе, односно њихове копије, потребне за вођење поступка истраживања несрећа у ваздушном, железничком и водном саобраћају, ако се тиме не омета истражни поступак у складу са законом којим се уређује кривични поступак.

Безбедност на раду

Члан 13.

~~Главни истражитељ и помоћници главног истражитеља, као и друга лица која учествују у истрази дужни су да се током обављања послова придржавају препорука за безбедно обављање истих, како не би угрозили своје здравље или здравље других лица у складу са законима којима се уређује безбедност и здравље на раду.~~

ГЛАВНИ ИСТРАЖИТЕЉ, ПОМОЋНИЦИ ГЛАВНОГ ИСТРАЖИТЕЉА, ОСТАЛИ ЗАПОСЛЕНИ У ЦЕНТРУ, КАО И ДРУГА ЛИЦА КОЈА УЧЕСТВУЈУ У ИСТРАЗИ ДУЖНИ СУ ДА СЕ ТОКОМ ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА ПРИДРЖАВАЈУ ПРЕПОРУКА ЗА БЕЗБЕДНО ОБАВЉАЊЕ ИСТИХ, КАКО НЕ БИ УГРОЗИЛИ СВОЈЕ ЗДРАВЉЕ ИЛИ ЗДРАВЉЕ ДРУГИХ ЛИЦА У СКЛАДУ СА ЗАКОНИМА КОЈИМА СЕ УРЕЂУЈЕ БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ.

III. ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК У ОБЛАСТИ ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА

Обавеза истраживања

Члан 16.

Центар је дужан да истражи сваки удес или озбиљну незгоду ваздухоплова који се догоди на територији Републике Србије, осим удеса или озбиљне незгоде ваздухоплова који припадају следећим категоријама:

1) ваздухоплови историјског карактера који испуњавају следећа мерила:

(1) једноставни ваздухоплови:

- чији је почетни пројекат израђен пре 1. јануара 1955. године,
- чија производња је прекинута пре 1. јануара 1975. године, или

(2) ваздухоплови који имају јасну историјску важност због:

- учешћа у важном историјском догађају, или
- истакнутог места у развоју ваздухопловства, или
- важне улоге коју су одиграли у оквиру оружаних снага државе чланице;

2) ваздухоплови који су посебно пројектовани или измењени за потребе истраживања, експерименталне и научне сврхе, ако се производе у веома малом броју;

~~3) ваздухоплови чијих је најмање 51% изградио аматер или недобитно удружење аматера за сопствене потребе и без комерцијалног циља;~~

3) ВАЗДУХОПЛОВИ, УКЉУЧУЈУЋИ ОНЕ КОЈИ СУ ИСПОРУЧЕНИ У САСТАВНИМ ДЕЛОВИМА, ПРИ ЧЕМУ ЈЕ НАЈМАЊЕ 51% ЗАДАТАКА ИЗРАДЕ И САСТАВЉАЊА ОБАВИО АМАТЕР ИЛИ НЕПРОФИТНО УДРУЖЕЊЕ АМАТЕРА, ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ И БЕЗ БИЛО КОЈЕГ КОМЕРЦИЈАЛНОГ ЦИЉА;

4) ваздухоплови који су били у употреби у војним снагама, изузев ваздухоплова чије је пројектне стандарде усвојила Агенција;

~~5) авиони, хеликоптери или падобрани с погоном који немају више од два седишта и чија максимална маса на полетању (МТОМ), која је одређена у држави чланици, не прелази:~~

~~(1) 300 kg, за копнене авионе/хеликоптере једноседе, или~~

~~(2) 450 kg, за копнене авионе/хеликоптере двоседе, или~~

~~(3) 330 kg, за амфибије или хидроавионе/хеликоптере једноседе, или~~

~~(4) 495 kg, за амфибије или хидроавионе/хеликоптере двоседе ако је њихова максимална маса на полетању, кад се користе као хидроавиони/хеликоптери или као копнени авиони/хеликоптери, испод њихових МТОМ ограничења, или~~

~~(5) 472,5 kg, за копнене авионе двоседе опремљене падобранским системом за безбедно заустављање авиона који је монтиран на носачу авиона, или~~

~~(6) 315 kg, за копнене авионе једноседе опремљене падобранским системом за безбедно заустављање авиона који је монтиран на носачу авиона, и авионе који имају брзину кочења или најмању трајну брзину летења у конфигурацији за слетање која не прелази 35 чворова од калибрисане брзине лета (CAS);~~

5) АВИОНИ ЧИЈА МЕРЉИВА БРЗИНА СЛОМА УЗГОНА ИЛИ НАЈМАЊА СТАЛНА БРЗИНА ЛЕТЕЊА ПРИЛИКОМ СЛЕТАЊА НЕ ПРЕЛАЗИ 65 КМ/Н КАЛИБРИСАНЕ БРЗИНЕ (CAS), ХЕЛИКОПТЕРИ, ЈЕДРИЛИЦЕ И ЈЕДРИЛИЦЕ СА ПОГОНОМ ИЛИ ПАДОБРАНИ С ПОГОНОМ КОЈИ НЕМАЈУ ВИШЕ ОД ДВА СЕДИШТА И ЧИЈА МАКСИМАЛНА МАСА НА ПОЛЕТАЊУ (МТОМ), КОЈА ЈЕ ОДРЕЂЕНА У ДРЖАВИ ЧЛАНИЦИ, НЕ ПРЕЛАЗИ:

(1) 300 KG, ЗА КОПНЕНЕ АВИОНЕ/ХЕЛИКОПТЕРЕ/ПАДОБРАНЕ СА ПОГОНОМ/ЈЕДРИЛИЦЕ СА ПОГОНОМ, ЈЕДНОСЕДЕ, ИЛИ

(2) 450 KG, ЗА КОПНЕНЕ АВИОНЕ/ХЕЛИКОПТЕРЕ/ПАДОБРАНЕ СА ПОГОНОМ/ЈЕДРИЛИЦЕ СА ПОГОНОМ ДВОСЕДЕ, ИЛИ

(3) 330 KG, ЗА АМФИБИЈЕ ИЛИ ХИДРОАВИОНЕ/ХЕЛИКОПТЕРЕ ЈЕДНОСЕДЕ АКО ЈЕ ЊИХОВА МАКСИМАЛНА МАСА НА ПОЛЕТАЊУ КАД СЕ КОРИСТЕ КАО ХИДРОАВИОНИ/ХЕЛИКОПТЕРИ И КАО КОПНЕНИ АВИОНИ/ХЕЛИКОПТЕРИ ИСПОД ЊИХОВИХ МТОМ ОГРАНИЧЕЊА, ИЛИ

(4) 495 KG, ЗА АМФИБИЈЕ ИЛИ ХИДРОАВИОНЕ/ХЕЛИКОПТЕРЕ ДВОСЕДЕ АКО ЈЕ ЊИХОВА МАКСИМАЛНА МАСА НА ПОЛЕТАЊУ, КАД СЕ КОРИСТЕ КАО ХИДРОАВИОНИ/ХЕЛИКОПТЕРИ И КАО КОПНЕНИ АВИОНИ/ХЕЛИКОПТЕРИ, ИСПОД ЊИХОВИХ МТОМ ОГРАНИЧЕЊА, ИЛИ

(5) 475 KG, ЗА КОПНЕНЕ АВИОНЕ ДВОСЕДЕ ОПРЕМЉЕНЕ ПАДОБРАНСКИМ СИСТЕМОМ ЗА БЕЗБЕДНО ЗАУСТАВЉАЊЕ АВИОНА КОЈИ ЈЕ МОНТИРАН НА НОСАЧУ АВИОНА, ИЛИ

(6) 315 KG, ЗА КОПНЕНЕ АВИОНЕ ЈЕДНОСЕДЕ ОПРЕМЉЕНЕ ПАДОБРАНСКИМ СИСТЕМОМ ЗА БЕЗБЕДНО ЗАУСТАВЉАЊЕ АВИОНА КОЈИ ЈЕ МОНТИРАН НА НОСАЧУ АВИОНА;

~~6) жироплани једноседи и двоседи с максималном масом на полетању која не прелази 560 kg;~~

6) ЖИРОПЛАНИ ЈЕДНОСЕДИ И ДВОСЕДИ С МАКСИМАЛНОМ МАСОМ НА ПОЛЕТАЊУ КОЈА НЕ ПРЕЛАЗИ 600 KG;

~~7) једрилице, укључујући и оне које се пожно лансирају, чија максимална структурална маса не прелази 80 kg у верзији једноседа или 100 kg у верзији двоседа;~~

7) БАЛОНИ И ВАЗДУШНИ БРОДОВИ СА ЈЕДНИМ ИЛИ ДВА МЕСТА И МАКСИМАЛНОМ ПРОЈЕКТОВАНОМ ЗАПРЕМИНОМ НЕ ВЕЋОМ ОД 1200 М³ У СЛУЧАЈУ ПОКРЕТАЊА ВРУЋИМ ВАЗДУХОМ, И НЕ ВЕЋОМ ОД 400 М³ У СЛУЧАЈУ ПОКРЕТАЊА ДРУГИМ ГАСОМ;

8) копије ваздухоплова који задовољавају мерила из тач. 1) и 4) овог става или за које је пројекат структуре сличан оригиналном ваздухоплову;

9) беспилотне летелице чија оперативна маса не прелази 150 kg;

10) сваки други ваздухоплови чија маса кад су празни (maximum empty mass) не прелази 70 kg, укључујући и гориво.

11) ПРИВЕЗАНИ ВАЗДУХОПЛОВИ БЕЗ ПОГОНА КОЈИМА ДУЖИНА БЕЗА НЕ ПРЕЛАЗИ 50 М И ПРИ ЧЕМУ:

(1) МТОМ ВАЗДУХОПЛОВА, УКЉУЧУЈУЋИ И ТЕРЕТ, НЕ ПРЕЛАЗИ 25 KG

(2) У СЛУЧАЈУ ВАЗДУХОПЛОВА ЛАКШИХ ОД ВАЗДУХА МАКСИМАЛНА ПРОЈЕКТОВАНА ЗАПРЕМИНА ВАЗДУХОПЛОВА НЕ ПРЕЛАЗИ 40 М³;

12) ПРИВЕЗАНИ ВАЗДУХОПЛОВИ СА МТОМ НЕ ВЕЋОМ ОД 1 KG.

Изузетно од става 1. овог члана, Центар је дужан да истражи сваки удес ваздухоплова у којем је дошло до смртне повреде, независно од категорије којој ваздухоплов припада.

У случајевима удеса или озбиљне незгоде ваздухоплова који нису обухваћени ст. 1. и 2. овог члана, као и у случају других незгода ваздухоплова, Центар покреће истраживање ако налази да је то у интересу безбедности ваздушног саобраћаја.

Ако ваздухоплов који је регистрован у Републици Србији претрпи удес или озбиљну незгоду на месту за које се не може са сигурношћу утврдити да се налази на територији било које државе, истраживање удеса или озбиљне незгоде, врши Центар.

Сарадња са надлежним органима за истраживање удеса и озбиљних незгода других држава

Члан 17.

~~Центар може да учествује у раду међународних организација за истраживање удеса и озбиљних незгода, пружи или затражи помоћ, пренесе део истражног поступка на~~

~~надлежне органе за истраживање удеса и озбиљних незгода других држава у складу са међународним уговорима и обавезама Републике Србије. Ови облици сарадње не могу да угрозе независност истраге.~~

ЦЕНТАР МОЖЕ ДА УЧЕСТВУЈЕ У РАДУ МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ УДЕСА И ОЗБИЉНИХ НЕЗГОДА, ПРУЖИ ИЛИ ЗАТРАЖИ ПОМОЋ, ПРЕНЕСЕ ДЕО ИЛИ ЦЕО ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК НА НАДЛЕЖНЕ ОРГАНЕ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ УДЕСА И ОЗБИЉНИХ НЕЗГОДА ДРУГИХ ДРЖАВА, КАО И ДА ПРИХВАТИ ДЕО ИЛИ ЦЕО ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК КОЈИ ЈЕ ПОКРЕНУО НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ УДЕСА И ОЗБИЉНИХ НЕЗГОДА ДРУГИХ ДРЖАВА, У СКЛАДУ СА МЕЂУНАРОДНИМ УГОВОРИМА И ОБАВЕЗАМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ. ОВИ ОБЛИЦИ САРАДЊЕ НЕ МОГУ ДА УГРОЗЕ НЕЗАВИСНОСТ ИСТРАГЕ.

У случају да на територији друге државе дође до удеса и озбиљних незгода ваздухоплова који је произведен у Републици Србији, или је регистрован у Републици Србији или се користи од стране корисника регистрованог у Републици Србији, или посада поседује дозволу издату од стране цивилне ваздухопловне власти Републике Србије, Центар може да учествује у истражном поступку посредством овлашћеног представника. Овлашћеног представника представљају главни истражитељ, или главни истражитељ за ваздушни саобраћај или други запослени Центра којег одређује главни истражитељ, о чему Центар обавештава надлежан орган за истраживање удеса и озбиљних незгода друге државе. Овлашћени представник прати ток истраге и може да оде на место удеса или озбиљне незгоде. ЦЕНТАР МОЖЕ ДА ИМЕНУЈЕ ЈЕДНОГ ИЛИ ВИШЕ САВЕТНИКА КОЈИ ЋЕ ПОМАГАТИ ОВЛАШЋЕНОМ ПРЕДСТАВНИКУ У ТОКУ ИСТРАГЕ.

Ако не постоји конфликт интереса и у складу са могућностима, Центар у истражни поступак укључује представника Европске агенције за безбедност ваздушног саобраћаја (у даљем тексту: EASA) или представника ваздухопловних власти друге државе која може да има интерес у истражном поступку, и то као:

1) саветника главном истражитељу током истрага наведених у члану 16. овог закона, под контролом главног истражитеља;

2) саветника овлашћеном представнику из става 2. овог члана, а под надзором овлашћеног представника.

Саветник из ~~става 2.~~ СТ. 2. И 3. овог члана има право да:

- 1) посети место удеса и прегледа олупину ваздухоплова;
- 2) предложи област испитивања и добије податке о сведоцима;
- 3) добије копије свих релевантних докумената и података;
- 4) учествује у ишчитавању снимљених записа, осим у случајевима видео и аудио записа из пилотске кабине авиона;

5) учествује у истражним поступцима ван места удеса или озбиљне незгоде, као што су испитивање компонената ваздухоплова, тестирања и симулације, стручни састанци, састанци о току истраге, осим када су истражни поступци повезани са утврђивањем узрока или припреме безбедносних препорука.

Радне групе

Члан 20.

Истраживање удеса и озбиљних незгода у ваздушном саобраћају врши радна група Центра образована за сваки удес или озбиљну незгоду посебно.

~~Главни истражитељ или главни истражитељ за ваздушни саобраћај по овлашћењу решењу главног истражитеља руководе радном групом.~~

ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК У ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ ВОДИ ГЛАВНИ ИСТРАЖИТЕЉ ЗА ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ. УКОЛИКО ГЛАВНИ ИСТРАЖИТЕЉ ЗА ВАЗДУШНИ САОБРАЋАЈ НИЈЕ У МОГУЋНОСТИ ИЛИ ЈЕ СПРЕЧЕН ДА ВОДИ ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК, ГЛАВНИ ИСТРАЖИТЕЉ ОДРЕЂУЈЕ СТРУЧНО ЛИЦЕ КОЈЕ ЋЕ ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК СПРОВЕСТИ.

Радну групу сачињавају запослени Центра. У радну групу могу да буду укључени и стручна лица изван Центра.

Састав радне групе за сваки појединачни удес или озбиљну незгоду одређује решењем главни истражитељ. Број чланова и састав радне групе зависе од тежине, врсте и обима удеса или озбиљне незгоде.

Стручна лица и запослени у организацијама који су укључени у рад радних група као и друга лица у оквиру или ван ових организација не могу да буду вештаци, сведоци или да учествују у другим истражним поступцима који се односе на удес или озбиљну незгоду за коју су ангажовани.

Удес или озбиљна незгода страног ваздухоплова

Члан 21.

~~Ако страни ваздухоплов претрпи удес или озбиљну незгоду на територији Републике Србије, Центар о томе обавештава надлежни орган државе у којој је ваздухоплов регистрован, државе корисника ваздухоплова, државе произвођача ваздухоплова, државе пројектовања ваздухоплова, Европску комисију, EASA, Међународну организацију цивилног ваздухопловства, друге државе које могу да буду заинтересоване и надлежне органе држава чији су се држављани налазили у ваздухоплову.~~

АКО СТРАНИ ВАЗДУХОПЛОВ ПРЕТРПИ УДЕС, ОЗБИЉНУ НЕЗГОДУ ИЛИ НЕЗГОДУ ЗА КОЈУ СЕ МОЖЕ ПОКРЕНУТИ ИСТРАГА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 16. СТАВ 3. ОВОГ ЗАКОНА, НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ЦЕНТАР О ТОМЕ ОБАВЕШТАВА НАДЛЕЖНИ ОРГАН ДРЖАВЕ У КОЈОЈ ЈЕ ВАЗДУХОПЛОВ РЕГИСТРОВАН, ДРЖАВЕ КОРИСНИКА ВАЗДУХОПЛОВА, ДРЖАВЕ ПРОИЗВОЂАЧА ВАЗДУХОПЛОВА, ДРЖАВЕ ПРОЈЕКТОВАЊА ВАЗДУХОПЛОВА, ЕВРОПСКУ КОМИСИЈУ, EASA, МЕЂУНАРОДНУ ОРГАНИЗАЦИЈУ ЦИВИЛНОГ

ВАЗДУХОПЛОВСТВА, ДРУГЕ ДРЖАВЕ КОЈЕ МОГУ ДА БУДУ ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ, ДИРЕКТОРАТ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ (У ДАЉЕМ ТЕКСТУ: ДИРЕКТОРАТ) И НАДЛЕЖНЕ ОРГАНЕ ДРЖАВА ЧИЛИ СУ СЕ ДРЖАВЉАНИ НАЛАЗИЛИ У ВАЗДУХОПЛОВУ.

Органи и организације из става 1. овог члана учествују у истрази коју води Центар путем овлашћеног представника, који може да има саветника под његовом контролом, са правима саветника из члана 17. став 4. овог закона.

Однос са другим органима

Члан 22.

Центар обавља послове истраживања самостално или ако је потребно, у сарадњи са другим државним органима у складу са међусобним споразумом.

Обавештење о удесу или озбиљној незгоди, као и КОНАЧНИ извештај о удесу или озбиљној незгоди, Центар доставља надлежним правосудним органима на њихов захтев.

Ако се током истражног поступка установи или посумња на акт незаконитог ометања у смислу прописа којима се уређује ваздушни саобраћај, Центар о томе обавештава надлежне органе.

У случају незаконитог ометања из става 3. овог члана, Центар на захтев надлежних органа, доставља расположиве податке, осим података из члана 26. овог закона, као и података који би могли да ограниче или да утичу на послове Центра.

Овлашћења у истраживању удеса или озбиљне незгоде

Члан 23

Центар је овлашћен да предузме потребне мере за обављање истраживања, без обзира да ли је покренута друга званична истрага.

Надлежни органи и друга правна и физичка лица морају да омогуће Центру да ефикасно и независно обавља истражне послове.

Док истражује удес или озбиљну незгodu ваздухоплова, Центар има право:

1) на неограничен и неометан приступ месту удеса или озбиљне незгоде, ваздухоплову, његовој садржини или олупини;

2) да, без одлагања, сачини листу доказа и обезбеди контролисано уклањање олупине или делова ваздухоплова ради њиховог даљег испитивања, односно анализе;

3) да има непосредан приступ и контролу над уређајима за снимање лета, њиховом садржином и другим релевантним снимцима;

4) да захтева обдукцију тела погинулих лица, да сарађује на обдукцији и да има непосредан приступ резултатима обдукције или тестова извршених на узетим узорцима;

5) да захтева лекарски преглед лица која су учествовала у операцијама ваздухоплова или да захтева да се спроведу тестови на узетим узорцима и да има непосредан увид у резултате прегледа, односно тестова;

6) да позове и испита сведоке и да од њих захтева да доставе информације или доказе у вези са истраживањем;

7) на слободан приступ свим релевантним документима и подацима које поседују власник, корисник или произвођач ваздухоплова, ималац потврде о типу, надлежна организација за одржавање ваздухоплова, центар за обуку ваздухопловног особља, пружаоци услуга у ваздушној пловидби, оператери аеродрома и ~~Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије (у даљем тексту: Директорат)~~ ДИРЕКТОРАТ.

Обезбеђење доказа

Члан 25.

Центар обезбеђује сигурно поступање са доказима, предузима мере за заштиту доказа, за време које је потребно за спровођење истраге.

Заштита доказа укључује обезбеђивање на било који начин свих доказа који би могли бити уклоњени, избрисани, изгубљени или уништени, као и заштиту од оштећења, приступа неовлашћених лица, крађе и кварења.

Ваздухоплов који је претрпео удес или озбиљну незгоду или његови делови не могу се уклонити са места удеса или озбиљне незгоде пре него што се обезбеди чување трагова удеса или озбиљне незгоде и прибави сагласност Центра, а ако постоји основана сумња да је учињено кривично дело – и надлежног правосудног органа.

Померање ваздухоплова који је претрпео удес или озбиљну незгоду без сагласности Центра дозвољено је само кад је неопходно ради спасавања лица, пртљага и робе, отклањања опасности од пожара или других опасности или ако ваздухоплов омета безбедно одвијање ваздушног саобраћаја.

Корисник ваздухоплова дужан је да по окончању увиђаја удеса или озбиљне незгоде ваздухоплова, пошто за то прибави сагласност главног истражитеља, уклони оштећени или уништени ваздухоплов, његове делове и садржину на обезбеђену локацију.

Ако се ваздухоплов, његови делови и садржина налазе на територији на којој Република Србија не може да одобри приступ кориснику ваздухоплова, уклањање ваздухоплова, његових делова и садржине обезбеђује орган који има приступ тој територији о трошку корисника ваздухоплова, до најпогоднијег места где је приступ кориснику ваздухоплова одобрен.

Корисник ваздухоплова, власник ваздухоплова, руководилац летења, други учесници и друга лица која су директно или индиректно повезана са наведеним лицима и удесом или озбиљном незгодом су дужни да чувају све податке који би могли да се користе током истраживања узрока удеса или озбиљне незгоде до објављивања ~~завршног~~ **КОНАЧНОГ** извештаја о удесу или озбиљној незгоди.

Корисник ваздухоплова, власник ваздухоплова, руководилац летења, други учесници и друга лица која су директно или индиректно повезана са наведеним лицима и удесом или озбиљном незгодом, дужни су да по његовом захтеву, Центру доставе све тражене податке.

Корисник или власник ваздухоплова располаже са ваздухопловом који је учествовао у удесу или озбиљној незгоди по објављивању ~~завршног~~ КОНАЧНОГ извештаја.

Центар може да да сагласност за раније располагање ваздухопловом који је учествовао у удесу или озбиљној незгоди и његовој пропратној документацији, по захтеву корисника или власника ваздухоплова, и то само ако су сачувани сви докази који могу да укажу на узрок удеса или озбиљне незгоде или су потребни за завршетак истражног поступка.

Заштита информација

Члан 26.

Документација и информације које су од значаја за спровођење истраге користе се искључиво у сврху истраге и то:

1) изјаве сведока и других лица, извештаји и белешке које је Центар забележио или примио током истраге, а користе се у сврху спровођења истраге;

2) документација којом се открива идентитет лица која су сведочила у оквиру истраге;

3) подаци прикупљени у току истраге који се односе на лица укључена у удесу или озбиљној незгоди, а који су посебно осетљиви, укључујући податке о здрављу појединца;

4) белешке, нацрти, мишљења истражитеља, укључујући и информације из уређаја које су снимљене током транспорта;

5) информације и докази који су дали надлежни органи за истраживање удеса и озбиљних незгода других држава, а који су у складу са међународним стандардима и праксом;

~~6) нацрти претходних или завршних извештаја или привремених саопштења;~~

6) НАЦРТИ ИЗВЕШТАЈА ИЛИ САОПШТЕЊА О ТОКУ ИСТРАГЕ;

7) слике и звуци снимљени у пилотској кабини и њихови транскрипти, као и снимци гласова у јединици контроле летења, уз потврду да ће информације које нису важне за истраживање, а нарочито информације које могу имати утицај на приватност бити на одговарајући начин заштићене.

~~Ови подаци могу да се укључе у привремени извештај, саопштења или завршни извештај и његове прилоге само кад су битни за анализу удеса или озбиљне незгоде, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и законом којим се уређује заштита тајности података.~~

ОВИ ПОДАЦИ МОГУ ДА СЕ УКЉУЧЕ У ПРИВРЕМЕНИ ИЗВЕШТАЈ, САОПШТЕЊА О ТОКУ ИСТРАГЕ ИЛИ КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ И ЊЕГОВЕ ПРИЛОГЕ САМО КАД СУ БИТНИ ЗА АНАЛИЗУ УДЕСА ИЛИ ОЗБИЉНЕ НЕЗГОДЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ И ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ТАЈНОСТИ ПОДАТАКА.

Записи који не могу да буду доступни или да се користе у друге сврхе, осим за истраживање или у сврхе чији је циљ унапређење безбедности ваздухопловства су:

- 1) комуникација између лица која су учествовала у коришћењу ваздухоплова;
- 2) писани или електронски записи и транскрипти снимака из јединице за контролу летења, укључујући и резултате и извештаје сачињене за интерну употребу;
- 3) пропратна писма за достављање безбедносних препорука;
- 4) пријаве догађаја према пропису којим се уређује пријављивање догађаја у цивилном ваздухопловству.

Снимци начињени уређајем за снимање лета ваздухоплова не могу да буду доступни или да се користе у друге сврхе, осим за потребе безбедносног истраживања, пловидбености или одржавања ваздухоплова, изузев када се врши идентификација личних података из ове евиденције или се лични подаци из ове евиденције откривају по заштићеној процедури.

Извештај о истрази

Члан 27.

~~Свака истрага завршава се извештајем о истрази који по облику и садржини одговара врсти и тежини удеса или озбиљне незгоде.~~

~~Пре објављивања извештаја на достављени предлог радне групе сагласност даје главни истражитељ.~~

~~Извештај о истрази садржи непосредне чињенице о догађају, записник о истрази и испитивању, анализу и закључке, предузете мере и препоруке за унапређење безбедности. Извештај о истрази не садржи податке о личности.~~

~~Извештај о истрази мора бити доступан јавности, али не и идентитет лица која су учествовала у удесу или озбиљној незгоди и не може да указује на одговорност или кривицу учесника.~~

~~У извештају о истрази је гарантована анонимност сваког појединца који је учествовао у истрази.~~

~~Центар објављује извештај о истрази у најкраћем могућем року, али не дужем од 12 месеци од датума када се догодио удес или озбиљна незгода.~~

~~Уколико не постоји могућност објављивања извештаја у року од 12 месеци, Центар ће објавити привремени извештај са информацијом о току истраге и евентуалним препорукама за унапређење безбедности.~~

~~Центар доставља извештај заједно са безбедносним препорукама странама на које се препоруке односе, министарству, Директорату, надлежним органима заинтересованих других држава и међународним организацијама у складу са међународним стандардима и препорученом праксом, и објављује га на интернет презентацији Центра.~~

~~Центар може, ако сматра да је потребно, да издаје саопштења о току истраге.~~

~~Центар сваке године, најкасније до 30. септембра, објављује годишњи извештај о свом раду за протеклу годину, који садржи податке о истрагама спроведеним у протеклој години, о датим безбедносним мерама и препорукама које су биле предузете.~~

~~Ако се пре окончања истраживања укаже потреба за израдом привременог извештаја, пре његовог објављивања, Центар може да тражи коментаре од одговарајућих органа заинтересованих држава, укључујући и међународне организације, имаоца дозволе за обављање ваздухопловно техничке делатности пројектовања за пројектовање ваздухоплова, произвођача ваздухоплова и корисника при чему су дужни да садржај консултација чувају као пословну тајну.~~

~~Пре објављивања извештаја Центра, Директорат, надлежни органи заинтересованих других држава и међународне организације, имаоци дозволе за обављање ваздухопловно техничке делатности пројектовања за пројектовање ваздухоплова, произвођачи ваздухоплова и корисници могу да дају своје мишљење и ставове о истрази, као и примедбе на нацрт извештаја.~~

~~Податке из извештаја, са безбедносним препорукама, Центар уноси у базу података о удесима и озбиљним незгодама у ваздушном саобраћају.~~

~~База података о удесима и озбиљним незгодама у ваздушном саобраћају садржи податке који се односе на чињеничне информације у вези незгоде са историјатом лета, податке о повредама, оштећењима на ваздухоплову, штети проузрокованој трећим лицима, податке о посади без уношења личних података, податке о ваздухоплову, његовој опреми и погонској групи, податке о терену места несреће, податке о месту полетања, метеоролошке податке, стање на месту несреће, податке који се односе на трагање и спасавање, анализу несреће, непосредне и посредне узроке незгоде, као и безбедносне препоруке. База података не садржи податке о личности.~~

~~Центар има неометан приступ бази догађаја коју води Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије.~~

~~Министар ближе прописује садржину извештаја о истрази удеса и озбиљних незгода у ваздушном саобраћају, као и садржину и начин вођења базе података о удесима и озбиљним незгодама.~~

КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ

Члан 27.

СВАКА ИСТРАГА ЗАВРШАВА СЕ КОНАЧНИМ ИЗВЕШТАЈЕМ О ИСТРАЗИ КОЈИ ПО ОБЛИКУ И САДРЖИНИ ОДГОВАРА ВРСТИ И ТЕЖИНИ УДЕСА ИЛИ ОЗБИЉНЕ НЕЗГОДЕ.

ПРЕ ОБЈАВЉИВАЊА КОНАЧНОГ ИЗВЕШТАЈА НА ДОСТАВЉЕНИ ПРЕДЛОГ РАДНЕ ГРУПЕ САГЛАСНОСТ ДАЈЕ ГЛАВНИ ИСТРАЖИТЕЉ ЦЕНТРА.

КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ О ИСТРАЗИ САДРЖИ НЕПОСРЕДНЕ ЧИЊЕНИЦЕ О УДЕСУ ИЛИ ОЗБИЉНОЈ НЕЗГОДИ, ЗАПИСНИК О ИСТРАЗИ И ИСПИТИВАЊУ, АНАЛИЗУ И ЗАКЉУЧКЕ, ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ И ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ. КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ О ИСТРАЗИ НЕ САДРЖИ ПОДАТКЕ О ЛИЧНОСТИ.

КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ О ИСТРАЗИ МОРА БИТИ ДОСТУПАН ЈАВНОСТИ, АЛИ НЕ И ИДЕНТИТЕТ ЛИЦА КОЈА СУ УЧЕСТВОВАЛА У УДЕСУ ИЛИ ОЗБИЉНОЈ НЕЗГОДИ И НЕ МОЖЕ ДА УКАЗУЈЕ НА ОДГОВОРНОСТ ИЛИ КРИВИЦУ УЧЕСНИКА.

У КОНАЧНОМ ИЗВЕШТАЈУ О ИСТРАЗИ ЈЕ ГАРАНТОВАНА АНОНИМНОСТ СВАКОГ ПОЈЕДИНЦА КОЈИ ЈЕ УЧЕСТВОВАО У ИСТРАЗИ.

ЦЕНТАР ОБЈАВЉУЈЕ КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ О ИСТРАЗИ У НАЈКРАЋЕМ МОГУЋЕМ РОКУ, АЛИ НЕ ДУЖЕМ ОД 12 МЕСЕЦИ ОД ДАТУМА КАДА СЕ ДОГОДИО УДЕС, ОЗБИЉНА НЕЗГОДА ИЛИ НЕЗГОДА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 16. ОВОГ ЗАКОНА.

УКОЛИКО НЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ОБЈАВЉИВАЊА КОНАЧНОГ ИЗВЕШТАЈА У РОКУ ОД 12 МЕСЕЦИ, ЦЕНТАР ЋЕ ОБЈАВИТИ САОПШТЕЊЕ О ТОКУ ИСТРАГЕ СА ЕВЕНТУАЛНИМ ПРЕПОРУКАМА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ БЕЗБЕДНОСТИ.

АКО ДРЖАВА КОЈА СПРОВОДИ ИСТРАГУ НЕ ОБЈАВИ КОНАЧАН ИЗВЕШТАЈ ИЛИ САОПШТЕЊЕ О ТОКУ ИСТРАГЕ У РОКУ ОД 12 МЕСЕЦИ ОД ДАТУМА КАДА СЕ ДОГОДИО УДЕС, ОЗБИЉНА НЕЗГОДА ИЛИ ДРУГА НЕЗГОДА ЗА КОЈУ ЈЕ ДРЖАВА ПОКРЕНУЛА ИСТРАГУ, А РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЈЕ ДРЖАВА КОЈА УЧЕСТВУЈЕ У ИСТРАЗИ У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 17. СТАВ 2. ЗАКОНА, ЦЕНТАР МОЖЕ ЗАХТЕВАТИ, У ПИСАНОЈ ФОРМИ, ДА ДРЖАВА КОЈА СПРОВОДИ ИСТРАГУ ДА САГЛАСНОСТ ЦЕНТРУ ДА ОБЈАВИ ИЗЈАВУ КОЈА СЕ ТИЧЕ БЕЗБЕДНОСНИХ АСПЕКТА У ВЕЗИ СА УДЕСОМ ИЛИ ОЗБИЉНОМ НЕЗГОДОМ ЗА КОЈУ СЕ ВОДИ ИСТРАГА, АКО ЈЕ ТАКВА ИНФОРМАЦИЈА ДОСТУПНА. АКО ДРЖАВА КОЈА СПРОВОДИ ИСТРАГУ ДА САГЛАСНОСТ ИЛИ НЕ ОДГОВОРИ У РОКУ ОД 30 ДАНА, ЦЕНТАР МОЖЕ ОБЈАВИТИ ИЗЈАВУ НАКОН КОНСУЛТАЦИЈЕ СА ОСТАЛИМ ДРЖАВАМА УЧЕСНИЦАМА У ИСТРАЗИ.

ЦЕНТАР ДОСТАВЉА КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ ЗАЈЕДНО ЗА БЕЗБЕДНОСНИМ ПРЕПОРУКАМА СТРАНАМА НА КОЈЕ СЕ ПРЕПОРУКЕ ОДНОСЕ, МИНИСТАРСТВУ, ДИРЕКТОРАТУ, НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ ДРУГИХ ДРЖАВА И МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА У СКЛАДУ СА МЕЂУНАРОДНИМ СТАНДАРДИМА И ПРЕПОРУЧЕНОМ ПРАКСОМ, И ОБЈАВЉУЈЕ ГА НА ИНТЕРНЕТ ПРЕЗЕНТАЦИЈИ ЦЕНТРА.

ЦЕНТАР МОЖЕ, АКО СМАТРА ДА ЈЕ ПОТРЕБНО, ДА ИЗДА ПРИВРЕМЕНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКУ ИСТРАГЕ, ПОСЕБНО АКО СЕ ИСТИМ ОБЈАВЉУЈЕ БЕЗБЕДНОСНА ПРЕПОРУКА ОД ГЛОБАЛНОГ ЗНАЧАЈА.

ЦЕНТАР СВАКЕ ГОДИНЕ, НАЈКАСНИЈЕ ДО 30. СЕПТЕМБРА ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ, ОБЈАВЉУЈЕ ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О СВОМ РАДУ ЗА ПРОТЕКЛУ ГОДИНУ, КОЈИ САДРЖИ ПОДАТКЕ О ИСТРАГАМА СПРОВЕДЕНИМ У ПРОТЕКЛОЈ ГОДИНИ, АНАЛИЗИ НИВОА БЕЗБЕДНОСТИ У ОДНОСУ НА НЕСРЕЋЕ У ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ, О ДОНЕТИМ БЕЗБЕДНОСНИМ МЕРАМА И ПРЕПОРУКАМА КОЈЕ СУ БИЛЕ ПРЕДУЗЕТЕ.

АКО СЕ ТОКОМ ИСТРАГЕ УКАЖЕ ПОТРЕБА, ЦЕНТАР МОЖЕ ДА ТРАЖИ КОМЕНТАРЕ ОД ОДГОВАРАЈУЋИХ ОРГАНА ДРЖАВА НА КОЈЕ ЋЕ СЕ ИЗВЕШТАЈ ОДНОСИТИ, УКЉУЧУЈУЋИ И МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, А ПУТЕМ ЊИХ И ИМАОЦА ДОЗВОЛЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ВАЗДУХОПЛОВНО-ТЕХНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ

ПРОЈЕКТОВАЊА ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ ВАЗДУХОПЛОВА, ПРОИЗВОЂАЧА ВАЗДУХОПЛОВА И КОРИСНИКА, ПРИ ЧЕМУ СУ ДУЖНИ ДА САДРЖАЈ КОНСУЛТАЦИЈА ЧУВАЈУ КАО ПОСЛОВНУ ТАЈНУ.

ПРЕ ОБЈАВЉИВАЊА КОНАЧНОГ ИЗВЕШТАЈА, ЦЕНТАР ДОСТАВЉА ИЗВЕШТАЈ НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА НА КОЈЕ СЕ КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ ОДНОСИ, УКЉУЧУЈУЋИ И МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, А ПУТЕМ ЊИХ И ИМАОЦИМА ДОЗВОЛЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ВАЗДУХОПЛОВНО-ТЕХНИЧКЕ ДЕЛАТНОСТИ ПРОЈЕКТОВАЊА ЗА ПРОЈЕКТОВАЊЕ ВАЗДУХОПЛОВА, ПРОИЗВОЂАЧИМА ВАЗДУХОПЛОВА И КОРИСНИЦИМА КОЈИ МОГУ ДА ДАЈУ СВОЈЕ МИШЉЕЊЕ И СТАВОВЕ О ИСТРАЗИ И ИЗВЕШТАЈУ, ПРИ ЧЕМУ СУ ДУЖНИ ДА САДРЖАЈ КОМУНИКАЦИЈЕ ЧУВАЈУ КАО ПОСЛОВНУ ТАЈНУ.

ПОДАТКЕ ИЗ КОНАЧНОГ ИЗВЕШТАЈА, СА БЕЗБЕДНОСНИМ ПРЕПОРУКАМА, ЦЕНТАР УНОСИ У БАЗУ ПОДАТАКА О УДЕСИМА И ОЗБИЉНИМ НЕЗГОДАМА У ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ.

БАЗА ПОДАТАКА О УДЕСИМА И ОЗБИЉНИМ НЕЗГОДАМА У ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ САДРЖИ ПОДАТКЕ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ЧИЊЕНИЧНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ НЕЗГОДЕ СА ИСТОРИЈАТОМ ЛЕТА, ПОДАТКЕ О ПОВРЕДАМА, ОШТЕЋЕЊИМА НА ВАЗДУХОПЛОВУ, ШТЕТИ ПРОУЗРОКОВАНОЈ ТРЕЋИМ ЛИЦИМА, ПОДАТКЕ О ПОСАДИ БЕЗ УНОШЕЊА ЛИЧНИХ ПОДАТАКА, ПОДАТКЕ О ВАЗДУХОПЛОВУ, ЊЕГОВОЈ ОПРЕМИ И ПОГОНСКОЈ ГРУПИ, ПОДАТКЕ О ТЕРЕНУ МЕСТА НЕСРЕЋЕ, ПОДАТКЕ О МЕСТУ ПОЛЕТАЊА, МЕТЕОРОЛОШКЕ ПОДАТКЕ, СТАЊЕ НА МЕСТУ НЕСРЕЋЕ, ПОДАТКЕ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ТРАГАЊЕ И СПАСАВАЊЕ, АНАЛИЗУ НЕСРЕЋЕ, НЕПОСРЕДНЕ И ПОСРЕДНЕ УЗРОКЕ НЕЗГОДЕ, КАО И БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ. БАЗА ПОДАТАКА НЕ САДРЖИ ПОДАТКЕ О ЛИЧНОСТИ.

ЦЕНТАР ИМА НЕОМЕТАН ПРИСТУП БАЗИ ДОГАЂАЈА КОЈУ ВОДИ ДИРЕКТОРАТ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

МИНИСТАР БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ САДРЖИНУ КОНАЧНОГ ИЗВЕШТАЈА О ИСТРАЗИ УДЕСА И ОЗБИЉНИХ НЕЗГОДА У ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ КАО И САДРЖИНУ И НАЧИН ВОЂЕЊА БАЗЕ ПОДАТАКА О УДЕСИМА И ОЗБИЉНИМ НЕЗГОДАМА.

Безбедносне препоруке

Члан 28.

~~Центар издаје безбедносне препоруке на основу анализе података и резултата спроведене истраге. Центар може да изда безбедносне препоруке и на основу анализа серије удеса, озбиљних незгода и незгода ваздухоплова.~~

~~Препорука из става 1. овог члана не може бити основ за утврђивање кривице или одговорности за удес или озбиљну незгоду.~~

~~Препоруке се упућују странама на које се односе, надлежним органима и организацијама у Републици Србији, као и надлежним органима и организацијама заинтересованих других држава и међународним организацијама.~~

~~Органи и организације којима су упућене препоруке, осим органа и организација других држава и међународних организација, дужни су да предузму потребне мере у циљу спровођења безбедносних препорука и о томе обавесте Центар.~~

~~Органи и организације из става 3. овог члана, осим органа и организација других држава и међународних организација, којима је упућена безбедносна препорука дужни су да најмање једном годишње поднесу извештај Центру о мерама које су предузете или су планиране да се предузму на основу датих препорука.~~

~~Министар ближе прописује начин спровођења поступка за праћење безбедносних препорука.~~

ЦЕНТАР ИЗДАЈЕ БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ ПОДАТАКА И РЕЗУЛТАТА СПРОВЕДЕНЕ ИСТРАГЕ. НАКОН КОНСУЛТАЦИЈА СА СВИМ ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ СУБЈЕКТИМА, ЦЕНТАР МОЖЕ У БИЛО КОЈОЈ ФАЗИ ИСТРАГЕ УДЕСА ИЛИ ОЗБИЉНЕ НЕЗГОДЕ ДА ИЗДА БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ СА МЕРАМА ЗА КОЈЕ СМАТРА ДА ИХ ЈЕ НЕОПХОДНО ШТО ПРЕ ПРЕДУЗЕТИ РАДИ ПОБОЉШАЊА БЕЗБЕДНОСТИ У ВАЗДУШНОМ САОБРАЋАЈУ. БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ СЕ МОГУ ИЗДАТИ И НА ОСНОВУ СТУДИЈЕ ИЛИ АНАЛИЗЕ РАЗЛИЧИТИХ ИСТРАГА ИЛИ ДРУГИХ ПОСЛОВА КОЈЕ ЦЕНТАР ОБАВЉА У СКЛАДУ СА ОВИМ ЗАКОНОМ. ЦЕНТАР МОЖЕ ДА ИЗДА БЕЗБЕДНОСНУ ПРЕПОРУКУ АКО ЈЕ РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЗЕМЉА УЧЕСНИЦА У ИСТРАЖНОМ ПОСТУПКУ У КООРДИНАЦИЈИ СА ДРЖАВОМ КОЈА ВОДИ ИСТРАГУ.

ПРЕПОРУКА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НЕ МОЖЕ БИТИ ОСНОВ ЗА УТВРЂИВАЊЕ КРИВИЦЕ ИЛИ ОДГОВОРНОСТИ ЗА УДЕС ИЛИ ОЗБИЉНУ НЕЗГОДУ.

БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ СЕ, УЗ ПРОПРАТНО ПИСМО, ДОСТАВЉАЈУ НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ДРУГИХ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ ДРЖАВА, КАО И МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, А АКО ЈЕ ПРЕПОРУКА ОД ГЛОБАЛНОГ ЗНАЧАЈА ОНА СЕ, ЗАЈЕДНО СА ОБАВЕШТЕЊЕМ О ПРЕДУЗЕТИМ МЕРАМА, ДОСТАВЉА МЕЂУНАРОДНОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ ЦИВИЛНОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА.

АКО ЈЕ РЕПУБЛИКА СРБИЈА УЧЕСНИЦА У ИСТРАЖНОМ ПОСТУПКУ, ЦЕНТАР МОЖЕ ДА ИЗДА БЕЗБЕДНОСНУ ПРЕПОРУКУ У КООРДИНАЦИЈИ СА ИСТРАЖНИМ ОРГАНИМА ДРЖАВЕ КОЈА ВОДИ ИСТРАГУ.

БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ НЕ МОГУ ДА БУДУ ОСНОВ ЗА УТВРЂИВАЊЕ КРИВИЦЕ ИЛИ ОДГОВОРНОСТИ ЗА УДЕС ИЛИ ОЗБИЉНУ НЕЗГОДУ.

НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ, ОДНОСНО ОРГАНИЗАЦИЈЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ КОЈИМА СУ УПУЋЕНЕ БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ СУ ДУЖНИ ДА ПОТВРДЕ ПРИЈЕМ ПРЕПОРУКЕ И ДА У РОКУ ОД 90 ДАНА ОД ПРИЈЕМА ДОСТАВЕ ЦЕНТРУ

ОБАВЕШТЕЊЕ О МЕРАМА КОЈЕ СУ ПРЕДУЗЕЛИ ИЛИ ПЛАНИРАЈУ ДА ПРЕДУЗМУ, КАО И О РОКОВИМА ЗА ЊИХОВО ПРЕДУЗИМАЊЕ, АКО ЈЕ ТО ПРИМЕНЉИВО.

АКО НАДЛЕЖНИ ОРГАН, ОДНОСНО ОРГАНИЗАЦИЈА СМАТРА ДА НИЈЕ ПОТРЕБНО ПРЕДУЗЕТИ МЕРЕ У ЦИЉУ СПРОВОЂЕЊА БЕЗБЕДНОСНИХ ПРЕПОРУКА, У ОБАВЕШТЕЊУ КОЈЕ ДОСТАВЉА ЦЕНТРУ МОРА ДА НАВЕДЕ РАЗЛОГЕ ЗА ТО.

ЦЕНТАР У РОКУ ОД 60 ДАНА ОД ПРИЈЕМА ОБАВЕШТЕЊА ИЗ СТАВА 6. ОВОГ ЧЛАНА, ОБАВЕШТАВА НАДЛЕЖНИ ОРГАН, ОДНОСНО ОРГАНИЗАЦИЈУ ДА ЛИ СМАТРА ОБАВЕШТЕЊЕ ОДГОВАРАЈУЋИМ, УЗ ОБРАЗЛОЖЕЊЕ АКО СМАТРА ДА СУ ПРЕДЛОЖЕНЕ МЕРЕ НЕОДГОВАРАЈУЋЕ ИЛИ АКО СЕ НЕ СЛАЖЕ СА ОДЛУКОМ ПОШИЉАОЦА ДА ПОВОДОМ БЕЗБЕДНОСНИХ ПРЕПОРУКА НЕ ПРЕДУЗИМА НИКАКВЕ МЕРЕ.

ЦЕНТАР ВОДИ ЕВИДЕНЦИЈУ О БЕЗБЕДНОСНИМ ПРЕПОРУКАМА КОЈЕ ЈЕ ИЗДАО И ОДГОВОРИМА КОЈЕ СУ НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ДОСТАВИЛИ ПОВОДОМ ТИХ ПРЕПОРУКА.

МИНИСТАР БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПКА ЗА ПРАЋЕЊЕ БЕЗБЕДНОСНИХ ПРЕПОРУКА.

Дужност чувања података

Члан 29.

Центар је дужан да трајно чува извештаје и изјаве учесника удеса и озбиљних незгода у ваздушном саобраћају.

Документа која се односе на лица из члана 19. став 1. овог закона, која је преузео за потребе истраживања удеса и озбиљних незгода у ваздушном саобраћају, Центар треба да врати у року од 30 дана од дана објављивања ~~завршног~~ **КОНАЧНОГ** извештаја.

Сву осталу документацију, Центар је дужан да чува најмање десет година после брисања ваздухоплова из Регистра ваздухоплова Републике Србије, о чему добија информацију од Директората.

IV. ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК У ОБЛАСТИ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ САОБРАЋАЈА

Члан 30.

Центар спроводи истрагу после озбиљних несрећа на железничком систему са циљем могућег унапређивања безбедности на железници и превенције несрећа.

Осим озбиљних несрећа, Центар може да истражује и остале несреће и незгоде, које би могле да доведу до озбиљних несрећа, укључујући у то технички отказ структурних подсистема или чинилаца интероперабилности.

Центар има дискреционо право да одлучује да ли ће отворити истрагу осталих несрећа и незгода. У својој одлуци, он узима у обзир:

- 1) озбиљност несрећа и незгода;

2) да ли су остале несреће и незгоде део низа несрећа, односно незгода од значаја за систем у целини;

3) утицај на безбедност на железничкој мрежи Републике Србије, као и железничкој мрежи Европске уније;

4) захтеве управљача инфраструктуре (у даљем тексту: управљач), железничког превозника, Дирекције за железнице (у даљем тексту: Дирекција) или надлежних органа других држава.

Обим истрага и поступак у спровођењу тих истрага утврђује Центар.

~~Железнички превозници, управљач, друга укључена лица и Дирекција ако има сазнања, морају без одлагања да обавесте Центар о несрећи или незгоди у железничком саобраћају.~~

~~Министар ближе прописује поступак и начин пријављивања несрећа и незгода у железничком саобраћају.~~

ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРЕВОЗНИЦИ, УПРАВЉАЧ, ДРУГА УКЉУЧЕНА ЛИЦА И ДИРЕКЦИЈА АКО ИМА САЗНАЊА, МОРАЈУ БЕЗ ОДЛАГАЊА ДА ОБАВЕСТИ ЦЕНТАР О НЕСРЕЋИ ИЛИ НЕЗГОДИ У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ. ЦЕНТАР ОДЛУЧУЈЕ, БЕЗ ОДЛАГАЊА, А НАЈКАСНИЈЕ ДВА МЕСЕЦА НАКОН ПРИЈЕМА ПРИЈАВЕ О НЕСРЕЋИ ИЛИ НЕЗГОДИ, ДА ЛИ ЋЕ ПОКРЕНУТИ ИСТРАГУ.

МИНИСТАР БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ ПОСТУПАК И НАЧИН ПРИЈАВЉИВАЊА НЕСРЕЋА И НЕЗГОДА У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ КАО И ОБРАЗАЦ ПРИЈАВЕ.

Овлашћења Центра

Члан 31.

Надлежни органи, железнички превозници, управљач и друга укључена лица, морају омогућити Центру да ефикасно и независно обави своје задатке.

Центар има право, што је пре могуће и у сарадњи са другим надлежним истражним органима, на:

1) слободан приступ месту несреће или незгоде, до умешаних возила, инфраструктурних објеката, као и до објеката и уређаја за управљање саобраћајем и сигнализацијом;

2) попис доказа до којих је могуће доћи у тренутку спровођења истраге на месту несреће или незгоде и надзор над уклањањем олупина, инфраструктурних објеката и постројења или њихових саставних делова ради прегледа и анализе;

3) приступ и употребу снимака уређаја за снимање аудио и видео записа на возу и евидентирање рада система сигнализације и контроле саобраћаја;

4) приступ резултатима обдукције тела жртава и информацијама о здравственом стању повређених;

5) приступ резултатима истраге возног особља и других лица умешаних у несрећу или незгоду;

6) саслушавање умешаних железничких радника и других сведока;

7) приступ свим релевантним документима и подацима које поседују управљач, умешани железнички превозници, ЛИЦА ЗАДУЖЕНА ЗА ОДРЖАВАЊЕ, Дирекција и други органи и организације.

~~Сва документа, подаци и докази морају се користити искључиво за потребе истраживања несрећа и незгода у железничком саобраћају и у друге сврхе се не могу користити.~~

ОБАВЕЗА ПОВЕРЉИВОСТИ И ЗАШТИТА ИНФОРМАЦИЈА

ЧЛАН 31А

СВА ДОКУМЕНТА, ПОДАЦИ И ДОКАЗИ МОРАЈУ СЕ КОРИСТИТИ ИСКЉУЧИВО ЗА ПОТРЕБЕ ИСТРАЖИВАЊА НЕСРЕЋА У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ И У ДРУГЕ СВРХЕ СЕ НЕ МОГУ КОРИСТИТИ И НЕ МОГУ БИТИ УСТУПЉЕНИ ДРУГИМ ОРГАНИМА, ПРАВНИМ ИЛИ ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА.

ЦЕНТАР И БИЛО КОЈЕ ФИЗИЧКО ИЛИ ПРАВНО ЛИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ПОЗВАНО ДА УЧЕСТВУЈЕ У ИСТРАЗИ, СУ ДУЖНИ ДА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ И ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ТАЈНОСТ ПОДАТАКА, ОБЕЗБЕДЕ ТАЈНОСТ ПОДАТАКА И ЗАШТИТУ АНОНИМНОСТИ УЧЕСНИКА НЕСРЕЋА И НЕЗГОДА И СВЕДОКА.

ЦЕНТАР МОЖЕ У КОНАЧАН ИЗВЕШТАЈ УНЕТИ СВЕ ПОДАТКЕ ДО КОЈИХ ДОЂЕ У ТОКУ ИСТРАГЕ, ОСИМ ПОДАТАКА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ УЧЕСНИКА У ИСТРАЗИ НЕСРЕЋЕ, УЧЕСНИКА У НЕСРЕЋИ И НЕЗГОДИ И СВЕДОКА.

СВИ ПОДАЦИ ПРИКУПЉЕНИ ТОКОМ ИСТРАГЕ, МОГУ ДА СЕ УКЉУЧЕ У САОПШТЕЊА ИЛИ КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ О НЕСРЕЋИ САМО КАД СУ БИТНИ ЗА АНАЛИЗУ НЕСРЕЋЕ, У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ И ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ ЗАШТИТА ТАЈНОСТИ ПОДАТАКА.

ЗАШТИТА И ЧУВАЊЕ ДОКАЗА

ЧЛАН 31Б

ЦЕНТАР У САРАДЊИ СА НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА, ЖЕЛЕЗНИЧКИМ ПРЕВОЗНИЦИМА, УПРАВЉАЧЕМ ИНФРАСТРУКТУРЕ И ДРУГИМ УКЉУЧЕНИМ ЛИЦИМА, ОБЕЗБЕЂУЈЕ СИГУРНО ПОСТУПАЊЕ СА ДОКАЗИМА И ПРЕДУЗИМА МЕРЕ ЗА ЗАШТИТУ И ЧУВАЊЕ ДОКАЗА ПОТРЕБНИХ ЗА ИСТРАГУ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ.

СИГУРНО ПОСТУПАЊЕ СА ДОКАЗИМА ПОДРАЗУМЕВА ПОПИСИВАЊЕ, ИЗУЗИМАЊЕ, ЧУВАЊЕ И ЗАШТИТУ ДОКАЗА ОД ОШТЕЋЕЊА, ПРИСТУПА НЕОВЛАШЋЕНИХ ЛИЦА, КРАЂЕ И КВАРЕЊА СВИХ ДОКАЗА КОЈИ БИ МОГЛИ БИТИ УКЛОЊЕНИ, ИЗБРИСАНИ, ИЗГУБЉЕНИ ИЛИ УНИШТЕНИ.

Истражни поступак

Члан 32.

~~Ако се несрећа или незгода догоди на граничним објектима између Републике Србије и друге државе или у њиховој близини, надлежни органи за истраживање несрећа или незгода тих држава могу се договорити да истрагу изврши једно од њих или да истрагу изврше заједно. У случају договора да истрагу врши надлежни орган за истраживање несреће или незгоде једне државе, надлежном органу за истраживање несреће или незгоде друге државе се омогућава учешће у истрази и неометана заједничка употреба резултата.~~

~~Надлежни орган за истраживање несреће или незгоде друге државе се позива да учествује у истрази, ако је у догађају учествовао железнички превозник са седиштем у тој држави и које је добило лиценцу у тој држави.~~

~~Центар обезбеђује сва средства потребна за обављање истраге. С обзиром на природу несреће или незгоде, Центар може обезбедити и стручна лица која имају оперативно и стручно знање и искуство за помоћ при истрази. Одредбе члана 20. овог закона које се односе на Радну групу Центра, примењују се и на истражни поступак у железничком саобраћају.~~

~~Истрага се спроводи на начин који обезбеђује да сви учесници у несрећи или незгоди, имају могућност саслушања, односно давања изјава о догађају.~~

~~Управљачи, железнички превозници, Дирекција, породице лица са смртним повредама, власници оштећене имовине, произвођачи, надлежни органи за истраживање несреће или незгоде, представници особља и кориеника морају бити редовно обавештени о истрази и њеном току.~~

~~Лица из става 5. овог члана могу да дају своје мишљење и ставове о истрази, као и примедбе на нацрт извештаја Центра.~~

~~Центар и други надлежни органи морају окончати увиђај на месту несреће или незгоде у најкраћем могућем року, тако да управљач може што пре поправити оштећену инфраструктуру и успоставити железнички саобраћај.~~

~~Центар може затражити стручну или техничку помоћ од истражних органа других држава или Европске агенције за железнице (ERA).~~

~~Министар ближе прописује начин спровођења поступка истраживања несрећа и незгода у железничком саобраћају које врши Центар.~~

АКО СЕ НЕСРЕЋА ИЛИ НЕЗГОДА ДОГОДИ НА ГРАНИЧНИМ ОБЈЕКТИМА ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ДРУГЕ ДРЖАВЕ ИЛИ У ЊИХОВОЈ БЛИЗИНИ, НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ НЕСРЕЋА ИЛИ НЕЗГОДА ТИХ ДРЖАВА МОГУ СЕ ДОГОВОРТИ ДА ИСТРАГУ ИЗВРШИ ЈЕДНО ОД ЊИХ ИЛИ ДА ИСТРАГУ ИЗВРШЕ ЗАЈЕДНО. У СЛУЧАЈУ ДОГОВОРА ДА ИСТРАГУ ВРШИ НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ ЈЕДНЕ ДРЖАВЕ, НАДЛЕЖНОМ ОРГАНУ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ ДРУГЕ ДРЖАВЕ СЕ ОМОГУЋАВА УЧЕШЋЕ У ИСТРАЗИ И НЕОМЕТАНА ЗАЈЕДНИЧКА УПОТРЕБА РЕЗУЛТАТА.

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ ДРУГЕ ДРЖАВЕ СЕ ПОЗИВА ДА УЧЕСТВУЈЕ У ИСТРАЗИ, АКО ЈЕ У ДОГАЂАЈУ УЧЕСТВОВАО ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРЕВОЗНИК СА СЕДИШТЕМ У ТОЈ ДРЖАВИ И КОЈЕ ЈЕ ДОБИЛО ЛИЦЕНЦУ У ТОЈ ДРЖАВИ И АКО ЈЕ У ДОГАЂАЈУ УЧЕСТВОВАЛО ВОЗИЛО КОЈЕ ЈЕ РЕГИСТРОВАНО ИЛИ СЕ ОДРЖАВА У ТОЈ ДРЖАВИ.

НАДЛЕЖНИМ ОРГАНИМА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ НЕСРЕЋА И НЕЗГОДА ДРУГЕ ДРЖАВЕ ПОТРЕБНО ЈЕ ОМОГУЋИТИ ПРИСТУП ПОДАЦИМА И ДОКАЗИМА НЕОПХОДНИМ КАКО БИ МОГЛИ ДА ЕФИКАСНО УЧЕСТВУЈУ У ИСТРАЗИ, УЗ ПОШТОВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ ЗАКОНА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА СУДСКЕ ПОСТУПКЕ.

ЦЕНТРУ СЕ ДАЈУ ПОТРЕБНА ОВЛАШЋЕЊА, ДА МОЖЕ, КАДА СЕ ТО ОД ЊЕГА ТРАЖИ, ПОМОЋИ У ПРИКУПЉАЊУ ДОКАЗА ЗА ИСТРАЖНО ТЕЛО ДРУГЕ ДРЖАВЕ. ЦЕНТРУ ЈЕ ПОТРЕБНО ОМОГУЋИТИ ПРИСТУП ПОДАЦИМА И ДОКАЗИМА НЕОПХОДНИМ КАКО БИ МОГАО ДА ЕФИКАСНО УЧЕСТВУЈЕ У ИСТРАЗИ, УЗ ПОШТОВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ ЗАКОНА КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА СУДСКЕ ПОСТУПКЕ.

ЦЕНТАР САРАЂУЈЕ СА ЕВРОПСКОМ АГЕНЦИЈОМ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ (ЕРА), КАДА ИСТРАГА УКЉУЧУЈЕ ВОЗИЛА КОЈА ЈЕ ОДОБРИЛА ЕВРОПСКА АГЕНЦИЈЕ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ (ЕРА) ИЛИ ЖЕЛЕЗНИЧКА ПРЕДУЗЕЋА КОЈА СУ СЕРТИФИКОВАНА ОД СТРАНЕ ЕВРОПСКЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ (ЕРА). САРАДЊА ОБУХВАТА МЕЂУСОБНУ РАЗМЕНУ СВИХ ПОТРЕБНИХ ИНФОРМАЦИЈА И ДОКУМЕНАТА.

ЦЕНТАР ОБЕЗБЕЂУЈЕ СВА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА ОБАВЉАЊЕ ИСТРАГЕ. С ОБЗИРОМ НА ПРИРОДУ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ, ЦЕНТАР МОЖЕ ОБЕЗБЕДИТИ И СТРУЧНА ЛИЦА КОЈА ИМАЈУ ОПЕРАТИВНО И СТРУЧНО ЗНАЊЕ И ИСКУСТВО ЗА ПОМОЋ ПРИ ИСТРАЗИ.

ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ ВОДИ ГЛАВНИ ИСТРАЖИТЕЉ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ. УКОЛИКО ГЛАВНИ ИСТРАЖИТЕЉ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ НИЈЕ У МОГУЋНОСТИ ИЛИ ЈЕ СПРЕЧЕН ДА ВОДИ ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК, ГЛАВНИ ИСТРАЖИТЕЉ ОДРЕЂУЈЕ СТРУЧНО ЛИЦЕ КОЈЕ

ЋЕ ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК СПРОВЕСТИ. ОДРЕДБЕ ЧЛАНА 20. ОВОГ ЗАКОНА КОЈЕ СЕ ОДНОСЕ НА РАДНУ ГРУПУ ЦЕНТРА, ПРИМЕЊУЈУ СЕ И НА ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ.

ИСТРАГА СЕ СПРОВОДИ НА НАЧИН КОЈИ ОБЕЗБЕЂУЈЕ ДА СВИ УЧЕСНИЦИ У НЕСРЕЋИ ИЛИ НЕЗГОДИ, ИМАЈУ МОГУЋНОСТ САСЛУШАЊА, ОДНОСНО ДАВАЊА ИЗЈАВА О ДОГАЂАЈУ.

УПРАВЉАЧИ, ЖЕЛЕЗНИЧКИ ПРЕВОЗНИЦИ, ЕВРОПСКА АГЕНЦИЈА ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ (ЕРА), ДИРЕКЦИЈА, ПОРОДИЦЕ ЛИЦА СА СМРТНИМ ПОВРЕДАМА, ВЛАСНИЦИ ОШТЕЋЕНЕ ИМОВИНЕ, ПРОИЗВОЂАЧИ, НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ, ПРЕДСТАВНИЦИ ОСОБЉА И КОРИСНИКА МОРАЈУ БИТИ РЕДОВНО ОБАВЕШТЕНИ О ИСТРАЗИ И ЊЕНОМ ТОКУ.

ЛИЦА ИЗ СТАВА 9. ОВОГ ЧЛАНА МОГУ ДА ДАЈУ СВОЈЕ МИШЉЕЊЕ И СТАВОВЕ О ИСТРАЗИ И ДА ПРУЖЕ РЕЛАНТНЕ ТЕХНИЧКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ У ЦИЉУ ПОБОЉШАЊА КВАЛИТЕТА ИЗВЕШТАЈА О ИСТРАЗИ.

ЦЕНТАР И ДРУГИ НАДЛЕЖНИ ОРГАНИ МОРАЈУ ОКОНЧАТИ УВИЂАЈ НА МЕСТУ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ У НАЈКРАЋЕМ МОГУЋЕМ РОКУ, ТАКО ДА УПРАВЉАЧ МОЖЕ ШТО ПРЕ ПОПРАВИТИ ОШТЕЋЕНУ ИНФРАСТРУКТУРУ И УСПОСТАВИТИ ЖЕЛЕЗНИЧКИ САОБРАЋАЈ.

ЦЕНТАР МОЖЕ ЗАТРАЖИТИ СТРУЧНУ ИЛИ ТЕХНИЧКУ ПОМОЋ ОД ИСТРАЖНИХ ОРГАНА ДРУГИХ ДРЖАВА ИЛИ ЕВРОПСКЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ (ЕРА).

МИНИСТАР БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПКА ИСТРАЖИВАЊА НЕСРЕЋА И НЕЗГОДА У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ КОЈЕ ВРШИ ЦЕНТАР.“.

Извештаји Центра о истрагама несрећа и незгода у железничком саобраћају

Члан 33.

~~О истрази несреће или незгоде, Центар сачињава коначан извештај у облику и структури према врсти и озбиљности несреће или незгоде, као и значају утврђеном у истрази. У извештају наводи циљеве истраге и по потреби безбедносне препоруке.~~

~~Извештај из става 1. овог члана нарочито садржи непосредне чињенице о догађају, записник о истрази, анализу и закључке, предузете мере и препоруке. Извештај не садржи податке о личности. Пре објављивања извештаја на достављени предлог Радне групе сагласност даје главни истражитељ.~~

~~Центар објављује коначан извештај у најкраћем могућем року, али не дужем од 12 месеци од несреће или незгоде.~~

~~Центар доставља извештај заједно са безбедносним препорукама управљачу инфраструктуре, железничком превознику, Дирекцији, министарству, као и другим заинтересованим странама.~~

~~Центар сваке године, најкасније до 30. септембра, објављује годишњи извештај за протеклу годину о истрагама обављеним у протеклој години, о датим безбедносним препорукама и мерама које су биле предузете у складу са раније датим препорукама.~~

~~Податке из коначног извештаја, са безбедносним препорукама, Центар уноси у базу података о несрећама и незгодама у железничком саобраћају. База података о несрећама и незгодама у железничком саобраћају садржи непосредне чињенице о догађају, анализу и закључке, предузете мере и препоруке. База података не садржи податке о личности.~~

~~Министар ближе прописује садржину коначног извештаја о истрагама несрећа и незгода у железничком саобраћају.~~

О ИСТРАЗИ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ, ЦЕНТАР САЧИЊАВА КОНАЧАН ИЗВЕШТАЈ У ОБЛИКУ И СТРУКТУРИ ПРЕМА ВРСТИ И ОЗБИЉНОСТИ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ, КАО И ЗНАЧАЈУ УТВРЂЕНОМ У ИСТРАЗИ. У ИЗВЕШТАЈУ НАВОДИ ЦИЉЕВЕ ИСТРАГЕ И ПО ПОТРЕБИ БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ.

ИЗВЕШТАЈ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НАРОЧИТО САДРЖИ НЕПОСРЕДНЕ ЧИЊЕНИЦЕ О ДОГАЂАЈУ, ЗАПИСНИК О ИСТРАЗИ, АНАЛИЗУ И ЗАКЉУЧКЕ, ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ И ПРЕПОРУКЕ. ИЗВЕШТАЈ НЕ САДРЖИ ПОДАТКЕ О ЛИЧНОСТИ.

ЦЕНТАР ОБЈАВЉУЈЕ КОНАЧАН ИЗВЕШТАЈ У НАЈКРАЋЕМ МОГУЋЕМ РОКУ, АЛИ НЕ ДУЖЕМ ОД 12 МЕСЕЦИ ОД НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ. АКО КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ НЕ МОЖЕ ДА БУДЕ ОБЈАВЉЕН У РОКУ ОД 12 МЕСЕЦИ, ЦЕНТАР ЋЕ ОБЈАВИТИ ИНФОРМАЦИЈУ НАЈМАЊЕ ЈЕДНОМ ГОДИШЊЕ ОД НАСТАНКА НЕСРЕЋЕ, СА ПОЈЕДИНОСТИМА О НАПРЕТКУ ИСТРАГЕ И СВИМ ПОСТАВЉЕНИМ БЕЗБЕДНОСНИМ ПИТАЊИМА.

ЦЕНТАР ДОСТАВЉА ИЗВЕШТАЈ ЗАЈЕДНО СА БЕЗБЕДНОСНИМ ПРЕПОРУКАМА УПРАВЉАЧУ ИНФРАСТРУКТУРЕ, ЖЕЛЕЗНИЧКОМ ПРЕВОЗНИКУ, ДИРЕКЦИЈИ, МИНИСТАРСТВУ, КАО И ДРУГИМ ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ СТРАНАМА.

ЦЕНТАР СВАКЕ ГОДИНЕ, НАЈКАСНИЈЕ ДО 30. СЕПТЕМБРА, ОБЈАВЉУЈЕ ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОТЕКЛУ ГОДИНУ О ИСТРАГАМА ОБАВЉЕНИМ У ПРОТЕКЛОЈ ГОДИНИ, О ДАТИМ БЕЗБЕДНОСНИМ ПРЕПОРУКАМА И МЕРАМА КОЈЕ СУ БИЛЕ ПРЕДУЗЕТЕ У СКЛАДУ СА РАНИЈЕ ДАТИМ ПРЕПОРУКАМА.

ПОДАТКЕ ИЗ КОНАЧНОГ ИЗВЕШТАЈА, СА БЕЗБЕДНОСНИМ ПРЕПОРУКАМА, ЦЕНТАР УНОСИ У БАЗУ ПОДАТАКА О НЕСРЕЋАМА И НЕЗГОДАМА У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ. БАЗА ПОДАТАКА О НЕСРЕЋАМА И НЕЗГОДАМА У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ САДРЖИ НЕПОСРЕДНЕ ЧИЊЕНИЦЕ О ДОГАЂАЈУ, АНАЛИЗУ И ЗАКЉУЧКЕ, ПРЕДУЗЕТЕ МЕРЕ И ПРЕПОРУКЕ. БАЗА ПОДАТАКА НЕ САДРЖИ ПОДАТКЕ О ЛИЧНОСТИ.

ЦЕНТАР, У САРАДЊИ СА ЕВРОПСКОМ АГЕНЦИЈОМ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ, УСПОСТАВЉА ПРОГРАМ ЕКСПЕРТСКИХ ПРОВЕРА (PEER REVIEW), КОЈИМА СЕ ПРАТИ ЊЕГОВА ЕФЕКТИВНОСТ И НЕЗАВИСНОСТ. ЦЕНТАР ОБЈАВЉУЈЕ ПРОГРАМ ЕКСПЕРТСКИХ ПРОВЕРА КАО И ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОГРАМУ НАГЛАШАВАЈУЋИ ПРЕПОЗНАТЕ ПРЕДНОСТИ И ПРЕДЛОГЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ.

ИЗВЕШТАЈИ О ЕКСПЕРТСКИМ ПРОВЕРАМА ДОСТАВЉАЈУ СЕ СВИМ ИСТРАЖНИМ ОРГАНИМА И ЕВРОПСКОЈ АГЕНЦИЈИ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ (ЕРА). ОВИ ИЗВЕШТАЈИ СЕ ОБЈАВЉУЈУ НА ДОБРОВОЉНОЈ ОСНОВИ.

ЦЕНТАР ЈЕ ДУЖАН ДА ТРАЈНО ЧУВА КОНАЧНЕ ИЗВЕШТАЈЕ О НЕСРЕЋАМА ИЛИ НЕЗГОДАМА КАО И САВ МАТЕРИЈАЛ ПРИКУПЉЕН ТОКОМ ИСТРАГЕ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ У ОБЛИКУ У КОМЕ ИХ ЈЕ ТОКОМ ИСТРАГЕ САМ ПРИБАВИО ИЛИ ДОБИО ОД НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА, ЖЕЛЕЗНИЧКИХ ПРЕВОЗНИКА, УПРАВЉАЧА ИНФРАСТРУКТУРЕ И ДРУГИХ УКЉУЧЕНИХ ЛИЦА ИЛИ У НЕКОМ ДРУГОМ ОБЛИКУ ПОГОДНОМ ЗА АРХИВИРАЊЕ И ЧУВАЊЕ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ.

МИНИСТАР БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ САДРЖИНУ КОНАЧНОГ ИЗВЕШТАЈА О ИСТРАГАМА НЕСРЕЋА И НЕЗГОДА У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ.

Информације које је потребно послати министарству и Европској железничкој агенцији

Члан 34.

~~Центар мора у року од недељу дана од дана доношења одлуке о почетку истраге обавестити Европску железничку агенцију о почетку истраге. У обавештењу се наводи датум, време, место и врста озбиљне несреће и њене последице у погледу смртних исхода, повреда и материјалне штете.~~

~~Центар доставља министарству годишњи извештај из члана 33. став 5. овог закона.~~

~~Центар доставља Европској агенцији за железнице (ЕРА) коначне извештаје о истрази и годишњи извештај.~~

~~Центар доставља извештаје из ст. 2. и 3. овог члана најкасније у року од 15 дана од завршетка.~~

ИНФОРМАЦИЈЕ КОЈЕ ЈЕ ПОТРЕБНО ПОСЛАТИ МИНИСТАРСТВУ И ЕВРОПСКОЈ АГЕНЦИЈИ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ (ЕРА)

ЧЛАН 34.

ЦЕНТАР МОРА У РОКУ ОД НЕДЕЉУ ДАНА ОД ДАНА ДОНОШЕЊА ОДЛУКЕ О ПОЧЕТКУ ИСТРАГЕ ОБАВЕСТИТИ МИНИСТАРСТВО И ЕВРОПСКУ АГЕНЦИЈУ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ (ЕРА) О ПОЧЕТКУ ИСТРАГЕ. У ОБАВЕШТЕЊУ СЕ НАВОДИ ДАТУМ, ВРЕМЕ, МЕСТО И ВРСТА ОЗБИЉНЕ НЕСРЕЋЕ И ЊЕНЕ ПОСЛЕДИЦЕ У ПОГЛЕДУ СМРТНИХ ИСХОДА, ПОВРЕДА И МАТЕРИЈАЛНЕ ШТЕТЕ.

ЦЕНТАР ДОСТАВЉА МИНИСТАРСТВУ КОНАЧНЕ ИЗВЕШТАЈЕ О ИСТРАЗИ И ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ИЗ ЧЛАНА 33. СТАВА 4. И 5. ОВОГ ЗАКОНА.

ЦЕНТАР ДОСТАВЉА ЕВРОПСКОЈ АГЕНЦИЈИ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ (ЕРА) КОНАЧНЕ ИЗВЕШТАЈЕ О ИСТРАЗИ И ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ.

ЦЕНТАР ДОСТАВЉА ИЗВЕШТАЈЕ ИЗ СТ. 2. И 3. ОВОГ ЧЛАНА НАЈКАСНИЈЕ У РОКУ ОД 15 ДАНА ОД ЗАВРШЕТКА.

Безбедносне препоруке

Члан 35.

~~Центар издаје безбедносне препоруке на основу анализе података и резултата спроведене истраге.~~

~~Безбедносна препорука коју изда Центар не може бити основ за утврђивање кривице или одговорности за несрећу или незгоду.~~

~~Препоруке се упућују Дирекцији, а у случају када је то потребно и другим органима и организацијама у Републици Србији, као и заинтересованим органима и организацијама других држава и међународним организацијама.~~

~~Дирекција предузима мере да се безбедносне препоруке узму у обзир, као и да се поступи по њима.~~

~~Органи и организације из става 3. овог члана, осим органа и организација других држава и међународних организација дужни су да предузму потребне мере у циљу да се безбедносне препоруке Центра узимају у обзир на одговарајући начин и, у зависности од случаја, поступају по њима.~~

~~Органи и организације из става 3. овог члана којима су упућене безбедносне препоруке осим органа и организација других држава и међународних организација, дужни су да поднесу најмање једном годишње извештај Центру о мерама које су предузете или планиране да се предузму на основу издатих безбедносних препорука у претходној години, а најкасније до 31. јула текуће године.~~

~~Министар ближе прописује начин спровођења поступка за праћење безбедносних препорука.~~

ЦЕНТАР ИЗДАЈЕ БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ ПОДАТАКА И РЕЗУЛТАТА СПРОВЕДЕНЕ ИСТРАГЕ.

БЕЗБЕДНОСНА ПРЕПОРУКА КОЈУ ИЗДА ЦЕНТАР НЕ МОЖЕ БИТИ ОСНОВ ЗА УТВРЂИВАЊЕ КРИВИЦЕ ИЛИ ОДГОВОРНОСТИ ЗА НЕСРЕЋУ ИЛИ НЕЗГОДУ.

ПРЕПОРУКЕ СЕ УПУЋУЈУ ЕВРОПСКОЈ АГЕНЦИЈИ ЗА ЖЕЛЕЗНИЦЕ (ERA), ДИРЕКЦИЈИ, А У СЛУЧАЈУ КАДА ЈЕ ТО ПОТРЕБНО И ДРУГИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ, КАО И ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ДРУГИХ ДРЖАВА И МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА.

ДИРЕКЦИЈА ПРЕДУЗИМА МЕРЕ ДА СЕ БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ УЗМУ У ОБЗИР, КАО И ДА СЕ ПОСТУПИ ПО ЊИМА.

ОРГАНИ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА, ОСИМ ОРГАНА И ОРГАНИЗАЦИЈА ДРУГИХ ДРЖАВА И МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ДУЖНИ СУ ДА ПРЕДУЗМУ ПОТРЕБНЕ МЕРЕ У ЦИЉУ ДА СЕ БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ

ЦЕНТРА УЗИМАЈУ У ОБЗИР НА ОДГОВАРАЈУЋИ НАЧИН И, У ЗАВИСНОСТИ ОД СЛУЧАЈА, ПОСТУПАЈУ ПО ЊИМА.

ОРГАНИ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА КОЈИМА СУ УПУЋЕНЕ БЕЗБЕДНОСНЕ ПРЕПОРУКЕ ОСИМ ОРГАНА И ОРГАНИЗАЦИЈА ДРУГИХ ДРЖАВА И МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА, ДУЖНИ СУ ДА ПОДНЕСУ ПЕРИОДИЧНО ИЗВЕШТАЈ ЦЕНТРУ О МЕРАМА КОЈЕ СУ ПРЕДУЗЕТЕ ИЛИ ПЛАНИРАНЕ ДА СЕ ПРЕДУЗМУ НА ОСНОВУ БЕЗБЕДНОСНИХ ПРЕПОРУКА ИЗДАТИХ ПРЕТХОДНИХ ГОДИНА, А НАЈКАСНИЈЕ ДО 30. ЈУНА ТЕКУЋЕ ГОДИНЕ.

МИНИСТАР БЛИЖЕ ПРОПИСУЈЕ НАЧИН СПРОВОЂЕЊА ПОСТУПКА ЗА ПРАЋЕЊЕ БЕЗБЕДНОСНИХ ПРЕПОРУКА.

Истражитељи у водном саобраћају

Члан 42.

Истражни поступак у водном саобраћају води главни истражитељ за водни саобраћај.

Одредбе члана 20. овог закона које се односе на радну групу примењују се и на истражни поступак у водном саобраћају.

УКОЛИКО ГЛАВНИ ИСТРАЖИТЕЉ ЗА ВОДНИ САОБРАЋАЈ НИЈЕ У МОГУЋНОСТИ ИЛИ ЈЕ СПРЕЧЕН ДА ВОДИ ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК, ГЛАВНИ ИСТРАЖИТЕЉ ОДРЕЂУЈЕ СТРУЧНО ЛИЦЕ КОЈЕ ЋЕ ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК СПРОВЕСТИ.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји

Члан 51.

Центар подноси захтеве за покретање прекршајног поступка у складу са казним одредбама овог закона.

Новчаном казном од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај привредно друштво или друго правно лице ако:

- 1) не обавести Центар о удесу или озбиљној незгоди ваздухоплова (члан 19. став 1);
- 1а) не достави информације о лицима и опасној роби на захтев Центра (члан 19. став 2);
- 2) ограничи Центру приступ месту удеса или озбиљне незгоде, ваздухоплову, његовој садржини или олупини (члан 23. став 3. тачка 1);
- 3) онемогући слободан приступ свим релевантним документима и подацима (члан 23. став 3. тачка 7);
- 4) уклони с места удеса или озбиљне незгоде ваздухоплов који је претрпео удес или озбиљну незгуду или његове делове пре него што се обезбеди очување трагова несреће или прибави сагласност Центра (члан 25. став 3);

5) по окончању истраживања удеса или озбиљне незгоде не уклони оштећени или уништени ваздухоплов или његове делове (члан 25. став 5);

6) на захтев Центра не достави тражене податке (члан 25. став 8);

~~7) не поступи по издатој безбедносној препоруци Центра и не достави извештај о истој (члан 28. ст. 4. и 5);~~

7) НЕ ДОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ О МЕРАМА КОЈЕ СУ ПРЕДУЗЕЛИ ИЛИ ПЛАНИРАЈУ ДА ПРЕДУЗМУ ПО ИЗДАТИМ БЕЗБЕДНОСНИМ ПРЕПОРУКАМА (ЧЛАН 28. СТАВ. 6.);

8) не обавести Центар о несрећи или незгоди у железничком саобраћају (члан 30. став 5);

~~9) ако не омогући Центру слободан приступ месту несреће или незгоде до умешаних возила, инфраструктурних објеката (члан 31. став 2. тачка 1);~~

9) АКО НЕ ОМОГУЋИ ЦЕНТРУ СЛОБОДАН ПРИСТУП МЕСТУ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ ДО УМЕШАНИХ ВОЗИЛА, ИНФРАСТРУКТУРНИХ ОБЈЕКТА ИЛИ НА БИЛО КОЈИ НАЧИН ОГРАНИЧИ ЦЕНТРУ ПРИСТУП ДОКАЗИМА У ВЕЗИ НАСТАЛЕ НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ (ЧЛАН 31. СТАВ 2. ТАЧ. 1)-4));

9А) АКО БЕЗ ОДОБРЕЊА ЦЕНТРА НА БИЛО КОЈИ НАЧИН РЕМЕТИ МЕСТО НАСТАНКА НЕСРЕЋЕ ИЛИ НЕЗГОДЕ (ЧЛАН 31. СТАВ 2. ТАЧКА 2),

9Б) АКО НА ЗАХТЕВ ЦЕНТРА НЕ ДОСТАВИ ИНФОРМАЦИЈЕ О УЧЕСНИЦИМА И СВЕДОЦИМА У НЕСРЕЋИ ИЛИ НЕЗГОДИ (ЧЛАН 31. СТАВ 2. ТАЧ. 5) И 6)),

9В) АКО НА ЗАХТЕВ ЦЕНТРА НЕ ОМОГУЋИ ДОБИЈАЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ О ЛИЦИМА, ВОЗИЛИМА, ИНФРАСТРУКТУРИ И/ИЛИ ПОСТРОЈЕЊИМА, КАО И ДРУГЕ ПОДАТКЕ У ВЕЗИ СА НЕСРЕЋОМ ИЛИ НЕЗГОДОМ (ЧЛАН 31. СТАВ 2. ТАЧКА 7),

9Г) УНИШТАВА, ПРИКРИВА ИЛИ МЕЊА ДОКАЗЕ У ВЕЗИ СА НЕСРЕЋОМ ИЛИ НЕЗГОДОМ, (ЧЛАН 31Б.) :

10) ако не предузме потребне мере у циљу спровођења безбедносне препоруке у железничком саобраћају (члан 35. став 4);

~~11) ако најмање једном годишње не поднесе Центру извештај о предузетим или планираним мерама на основу безбедносних препорука у железничком саобраћају (члан 35. став 5);~~

11) АКО НЕ ПОДНЕСЕ ЦЕНТРУ ИЗВЕШТАЈ О ПРЕДУЗЕТИМ ИЛИ ПЛАНИРАНИМ МЕРАМА НА ОСНОВУ БЕЗБЕДНОСНИХ ПРЕПОРУКА У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ САОБРАЋАЈУ (ЧЛАН 35. СТАВ 6);

12) ако без одлагања од сазнања о врло озбиљним поморским несрећама, озбиљним поморским несрећама, поморским несрећама, поморским незгодама, озбиљним пловидбеним незгодама и пловидбеним незгодама не обавести Центар (члан 37);

13) ако не омогући Центру слободан и неограничен приступ месту врло озбиљне поморске несреће, озбиљне поморске несреће, поморске несреће, озбиљне пловидбене незгоде и пловидбене незгоде (члан 43. став 2. тачка 1) подтачка (1) и члан 43. став 2. тачка 2) подтачка (1);

14) ако не омогући Центру добијање документације о прегледу поморског брода, као и друге одговарајуће податке (члан 43. став 2. тачка 1) подтачка (8);

15) ако не омогући Центру добијање документације о прегледу брода унутрашње пловидбе, као и и друге одговарајуће податке (члан 43. став 2. тачка 2) подтачка (7);

16) ако после завршене истраге не уклони са водног пута оштећени брод унутрашње пловидбе, олупине брода укључујући терет, опрему или друге остатке (члан 43. став 2. тачка 2) подтачка (8);

17) ако не предузме потребне мере у циљу спровођења безбедносних препорука у водном саобраћају (члан 48. став 1);

18) ако најмање једном годишње не поднесе Центру извештај о предузетим или планираним мерама на основу безбедносних препорука у водном саобраћају (члан 48. став 2).

За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај и одговорно лице у привредном друштву или другом правном лицу новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

Члан 52.

~~Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице — заповедник брода или лице које га замењује, други чланови посаде и друга физичка лица ако:~~

НОВЧАНОМ КАЗНОМ ОД 50.000 ДО 150.000 ДИНАРА КАЗНИЋЕ СЕ ЗА ПРЕКРШАЈ ФИЗИЧКО ЛИЦЕ АКО:

1) не обавести Центар о удесу или озбиљној незгоди ваздухоплова (члан 19. став 1);

1а) не достави информације о лицима и опасној роби на захтев Центра (члан 19. став 2);

2) ограничи Центру приступ месту удеса или озбиљне незгоде, ваздухоплову, његовој садржини или олупини (члан 23. став 3. тачка 1);

3) онемогући слободан приступ документима и подацима (члан 23. став 3. тачка 7);

4) уклони с места удеса или озбиљне незгоде ваздухоплов који је претрпео удес или озбиљну незгуду или његове делове пре него што се обезбеди очување трагова удеса или озбиљне незгоде или прибави сагласност Центра (члан 25. став 3);

5) по окончању истраживања удеса или озбиљне незгоде не уклони оштећени или уништени ваздухоплов или његове делове (члан 25. став 5);

6) на захтев Центра не достави тражене податке (члан 25. став 8);

~~7) не поступи по издатој безбедносној препоруци Центра и не достави извештај о истој (члан 28. ст. 4. и 5);~~

7) НЕ ДОСТАВИ ОБАВЕШТЕЊЕ О МЕРАМА КОЈЕ СУ ПРЕДУЗЕЛИ ИЛИ ПЛАНИРАЈУ ДА ПРЕДУЗМУ ПО ИЗДАТИМ БЕЗБЕДНОСНИМ ПРЕПОРУКАМА (ЧЛАН 28. СТАВ 6.);

8) ако не омогући Центру слободан приступ месту несреће или незгоде до умешаних возила, инфраструктурних објеката (члан 31. став 2. тачка 1);

9) ако без одлагања од сазнања о врло озбиљним поморским несрећама, озбиљним поморским несрећама, поморским несрећама, поморским незгодама, озбиљним пловидбеним незгодама и пловидбеним незгодама не обавесте Центар (члан 37);

10) ако не омогући Центру слободан и неограничен приступ месту врло озбиљне поморске несреће, озбиљне поморске несреће, поморске несреће, озбиљне пловидбене незгоде и пловидбене незгоде (члан 43. став 2. тачка 1) подтачка (1) и члан 43. став 2. тачка 2) подтачка (1).